

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za ino
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din;
Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Veselo veliko noč vsem prijateljem in prijateljicam Domovine!

Letošnje Vodnikove knjige

Vodnikova družba v Ljubljani bo izdala za leto 1936. spet štiri knjige.

Najprej omenimo **Vodnikovo pratio za leto 1937.**, ki jo bo uredil dr. Pavel Karlin. Ta prava ljudska čitanka bo spet pestra po vsebini in opremi, zanimiva, zabavna in poučna. Vsak član bo z njo zadovoljen.

Franceta Bevka povest »Srebrniki« je najnovejše odlično delo našega priznanega mojstra. Povest se godi kakor večina povesti tega priljubljenega pisatelja neke v gorah hribov. Slika nam borbe starega gospodarja z mladim, lahkomišelnim zetom, borbo za srebrnike, ponos in zaklad hiše in grunta. Mlada žena spočetka seveda drži z možem in skoraj bi prišlo do zločina, a še pravočasno spozna značaj nevrédnega moža, ki naposled izgine v svet, medtem ko ona najde srečo z drugim, ki res ljubi grunt in njo.

Ivana Albrechta povest »Zarečani« je tretja knjiga. Pisatelj nas vodi na Krasu v polpreteklo dobo, ko so še velike hiše obvladovale vso okolico in se je živahni promet med Ljubljano in Trstom gibal predvsem okoli teh ponosnih domačij, katerih sledove še danes vidimo ob tržaški cesti. Povest riše propadanje take velike hiše, ki ji novi časi niso več naklonjeni. Nastopajo naši Kraševci, stari gospodarji, ki pomnijo lepe dni, delavci, drvarji, vsi v neizprosni borbi za skromen obstanek. Živahno in

spretno pisana povest je gotovo med pisateljevim najboljšimi deli.

Četrta knjiga bodo **Josiša Daneša - Gradša »Spomini potujočega igralca«**. Pisec, ljubljenski igralec ljubljanskega gledališča, ki slavi letos petintridesetletnico svojega odličnega delovanja na odru, opisuje v tej posrečeni življenjski knjigi prva, s trnem posuta, vendar tako srečna, nepozabna pota svojega umetniškega delovanja. Dovtipnosti in solzave žalobnosti, živahnih prizorov in vedrega življenjskega modrovanja, nepričakovanih zapletkov in razpletkov so polni ti prikupni spomini.

Ta lep književni dar Vodnikove družbe članom naj bo v izpodbudo poverjenikom, da bodo s še večjim veseljem in vnemo pridobivali družbi nove člane. Ob velikonočnih praznikih obiščite svoje prijatelje in znance in jih opozorite na ta lep književni dar z vabilom, da se pridružijo Vodnikarjem.

Vsak stari član Vodnikove družbe naj podpira poverjenike v svojem okolišu pri njegovem delu za prosveto našega naroda s tem, da pridobi med prazniki vsaj enega novega člana.

V vsako slovensko hišo morajo knjige Vodnikove družbe: Ob velikonočnih praznikih vsi prijatelji družbe na delo.

Poverjenikom in starim in novim članom želi Vodnikova družba veselo Alelujo!

Pridelek krompirja povečaš če ga zasenciš s turščico

Stari ljudje se še spominjajo tistih časov, ko še ni bilo železnic in ne avtomobila in je dobival časopis edini v župniji župnik in morda še učitelj. Novica je potrebovala teden, mesec in celo leta, preden je prišla na uho našemu kmetu. Teh časov se nehoti spominjamo, ko moramo z žalostjo gledati, kako po polževsko napreduje pri nas kmetijstvo. Kamorkoli se ozremo po svetu, povsod drži kmetijstvo korak z napredkom v ostalih panogah narodnega gospodarstva. Pri nas pa strokovnjaki že osemnajsto leto ugibljejo, kako naj bi to reč začeli. Iz leta v leto se delajo statistike, za katere vsi dobro vedo, da niti približno ne držijo. Znanstvenih rastlinoslovcev, ki bi delovali na kmetijskem področju, nimamo. Sploh za kmetijsko pospeševanje nimamo določenega načrta, ki ga potrebuje vsaka kmetijska dežela.

Ves svet hiti z napredkom kakor za sta-

vo, leta minevajo, naše kmetijstvo pa spi kakor zakleta Trnjulčica, ki zaman čaka odrešenika. Na zasedanjih banskega sveta gre beseda o najrazličnejših stvareh, le o glavnem ne: o napredku našega kmetijstva. Ves napredék je zapopaden v podporah za gnojnične jame in gnojnične pumpe, ki se delijo, kakor pač nanese. Selekcionirano semensko blago je našemu kmetu še zmerom

španska vas, čeprav so že drugod po svetu postavili kmetijstvo prav na ta čarodejno osnovo, ki omogoča brez izdatkov podvojitve ali celo potrojitev pridelkov. Ne le pravica, temveč naravnost dolžnost vsakega našega kmeta je, terjati zmerom in povsod: **Dajte nam selekcioniranega semenskega blaga.** Še glušcu dopoveš z vztrajnim krčkanjem, zato bo morala biti uslišana tudi kmečka zahteva.

Dokler pa nimamo še takšnega semenskega blaga, si moramo pač pomagati na druge načine. Poleg repe, stebra kranjske dežele, sta turščica in krompir najvažnejši naši kmetijski rastlini, od katerih prideleka živita naš človek in živina. Vsako povečanje pridelka teh rastlin je življenjske važnosti za vso našo deželo. Zato se nam zdi važno, da opozorimo našega kmeta na nove izkušnje, ki so jih dosegli z novim načinom saditve na Slovaškem. Podnebne in talne razmere so tam pod Karpati prav slšne našim slovenskim, saj tudi vinska trta uspeva pri teh naših severnih bratih. Kakor našega kmeta preganjata tudi slovaške tovariše poletna pripeka in suša, ki zelo krčiča pridelok krompirja. Venenje krompirjeve zakrivljata premočno solneno žarenje in pomanjkanje, odnosno preslaba razdelitev pldavin. Krompir je izrazita roso ljubeča rastlina, ustvarjena za mirno, toplo podnebje in ne prenaša obilnega hlapenja vode v dolgotrajnih pripekah. Zaradi prevelikega izhlapanja vode se nagrnadi v krompirjevi velika množina raznih soli, ki povzročajo venenje krompirjeve.

Ta doznanja in še nekatere nametnih opazovanj so privedla kmečko poskusno posajstvo v Košicah do zamisli, da bi se dalo s kakšno vmesno setvijo preprečevati premočno obsevanje krompirjevih nasadov. Pa so vzeli že pred leti turščico v ta namen. Pri podoravanju krompirja so izpustili vsako tretjo ali četrto krompirjevo vrsto. Ko so po kakšnih štirinajstih dneh prevlekli njivo s krompirjem in se je nato že pokazal krompir iz zemlje, so posadili v vsako izkušeno vrsto turščico. Vsi dosedanjí poskusi s tem čredenjem so se za oba pridelka prav dobro obnesli: turščica se je krasno razvijala, ker je imela dovolj solca in je dala odlične pridelke, krompir v njeni senci pa je vrzel za dvajset do petdeset odstotkov obilneše pridelke kakor na njivi brez vmesne turščice.

Na podlagi teh poskusov priporočajo češkoslovaški kmetijski strokovnjaki kmetu valcem, da se oprimejo čredenja turščice s krompirjem. Sodimo, da bi bilo dobro tudi za našega kmeta, ki živi v sličnih okolnostih, če bi se oprijel te pametne novosti, ki obeta dobro žetev že no zdravem pridelku, ne da bi bilo treba to preizkusiti.

Slovensko čebelarstvo

lepo napreduje

Ob lepi udeležbi čebelarjev iz Slovenije je bila v nedeljo v Ljubljani na Tyrševi cesti blagoslovitev Janševega doma, ki je last Slovenskega čebelarskega društva. Pred našlašč za to priliko postavljenim oltarčkom je

na pragu doma pozdravil goste predsednik društva profesor Verbič.

V svojih izvajanjih je predsednik med drugim podal nekatere podrobnosti iz delovanja za ustanovitev doma. Leta 1921. je

»Slovenski čebelar« objavil članek, v katerem je čebelarje pozval, naj vsak po svoje prispevajo k uresničenju zamisli, da dobi društvo stroho za stokovna zborovanja, namestitev knjižnice, shrambo skrajno potrebne opreme in vse tisto, kar bi z razvojem društva še utegnili priti zraven. Na ta poziv so odboru začeli prihajati prispevki in podpore od vseh strani. Iz skromnih začetkov se je pod dobrim vodstvom in skrbnim gospodarstvom doseglo, da imajo slovenski čebelarji danes svoj dom in lepo posest.

Zatem je podpredsednik društva župnik g. Peternel iz Trnovlj pri Celju izrekel nekaj lepih besed o pomenu blagoslova. Na predlog kmetijskega svetnika g. Bukovca je slavoslovni zbor še posebej izrazil predsedniku profesorju g. Verbiču, ravnatelju jetnišnice g. Arku in tajniku g. Dermelju prisrčno zahvalo za trud, s katerim so društvu pomagali do najlepšega uspeha. Nato pa je župnik g. Peternel opravil cerkvene obrede.

Po blagoslovitvi so domačini povabili goste na ogled doma, ki obstoji v samem priličju, a obsega vendar dovolj prostora za društvene namene. V prikupno urejeni hiši je posebna soba določena za bodoči čebelarski muzej, v največji dvorani pa je društvena prodajalna, ki prav uspešno obratuje. V posebni zgradbi na dvorišču je izdelovalnica satja.

Popoldne je zborovalo Čebelarsko društvo v dvorani okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Zbor je vodil predsednik profesor g. Verbič in v obširnem govoru orisal vse delo, ki ga je društvo izvedlo v minulemu letu, zlasti nakup Janševega doma, izdajo Jugove knjige »Praktični čebelar« in tečaje za čebelarske učitelje strokovnjake in izvedence. Poleg tega je navedel tudi naloge, katerim se bo društvo v bodoče posvetilo, to je zlasti zatiranje kužnih boleznih, in izbor razbi čebelarjev ter vzreji dobrih plemenskih čebel.

Tajnik g. Mirko Dermelj se je med drugim zahvalil ministrstvu za kmetijstvo in banski upravi za podpore, ki jih je bilo društvo deležno v preteklem letu. Posebno veselje je izrazil nad tem, da je po daljšem času prevzel čebelarstvo pri banski upravi čebelarski strokovnjak g. Josip Okorn. Dru-

štvo mora po načrtu začeti zatiranje čebelnih kužnih boleznih. Društveno glasilo »Slovenski čebelar« je redno izhajalo in ga je v splošno zadovoljstvo urejeval urednik g. Avgust Bukovec. List je dobil znanstveno prilogo, ki obravnava znanstvena raziskovanja na čebelarskem področju. Za razvoj čebelarstva v posameznih srezih je važno tudi to, da imajo podružnice v sreskih kmetijskih odborih važen posvetovalni glas. Število članstva je v zadnjem letu naraslo in doseglo višino 136 podružnic z 2559 člani. Lepo je delovala za napredek našega čebelarstva Zveza čebelarskih podružnic za mariborsko okrožje, ki pod predsedstvom zaslužnega župnika g. Peternela deluje v Celju. Izkušenim čebelarjem in začetnikom je bilo ustrezno z izdajo Jugove knjige »Praktični čebelar«. Posebne važnosti je tudi izdaja knjižice »Čebelne bolezni«, ki jo je spisal predsednik profesor Verbič. Društvo je lani priredilo nad 50 predavanj in tečajev. Posebno važen je bil tečaj za izobrazbo novih čebelarskih predavateljev, mojstrov in izvedencev. Ta poteza dopolnjuje izvrševanje načrta za pobiranje čebelnih kužnih boleznih, za katere smo dobili tudi poseben pravilnik, ki pa je zelo pomanjkljiv. Društvo vodi odbiralno (seleksijsko) in plemenilno postajo v Kamniški Bistrici.

Zelo zadovoljivo se razvija društvena čebelarna, katere skrbni vodja je ravnatelj g.

Arko, opazovalne postaje pa odlično vodi g. Julij Mayer, šolski upravitelj v Dobu. Posebno težave predstavlja še vedno prevoz izvoza naših čebel v sosedne države. Ako se bo v tem pogledu položaj izboljšal, se bo odprl spet dohodek za naše čebelarje. Dopolnila je potreben tudi pravilnik o zatiranju čebelnih kužnih boleznih, ki je bil izdan preteklo leto in globoko posega v naše čebelarstvo. V njem imajo čebelarji sicer neko oporo, vendar pa z njim niso zadovoljni.

Po blagajnikovem poročilu, ki je bilo kakor ostala poročila soglasno sprejeto, je poročal o delovanju društvene čebelarne ravnatelj g. Arko. Ugotoviti moramo, da je društvena čebelarna tako rekoč edina, ki lahko strankam nudi pregledani med. Po soglasno izrečeni razrešnici je bil soglasno izvoljen stari odbor, kar je lepo priznanje za njegovo delavnost.

Med predlogi je bilo sklenjeno, da ostane članarina ista. Naglašalo se je tudi, da je uredba o prevažanju čebel na ajdove pašnike, ki se je po uveljavljenju izkazala v marsičem pomanjkljiva, potrebna dopolnil. Proračun v znesku 148.900 Din je bil soglasno sprejet.

Ves zbor je pokazal, da Čebelarsko društvo resno deluje za povzdigo te gospodarske panoge, ki lahko prinaša prav lepe dohodke.

Kakšne banovinske davščine se pobirajo

V posebni izdaji »Službenega lista dravske banovine« z dne 1. aprila je objavljen pravilnik glede banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1936-37.

Doklade na državne neposredne davke

V tem letu (od 1. aprila) se bodo pobirale 50odstotna splošna banovinska doklada k državnim neposrednim davkom (doslej 53 odstotna). 50odstotna nadomestna doklada za odkupnino osebnega dela in 50odstotna zdravstvena doklada, skupaj 60odstotna (doslej 63).

Trošarina na vino in žganje

se pobira po zadevni uredbi, in sicer od 100 litrov vina in vinskega mošta 100 Din, od 100 litrov šampanjca in penečega se vina 300 Din in od hektolitrske stopnje žganja 5 Din. Banovinska trošarina na pivo znaša 60 Din od hektolitra, na esence, ekstrakte in etrska olja z alkoholom 400 Din od 100 kg, na rum, liker, konjak in špirit pa 5 Din od hektolitrske stopnje.

Trošarina na ogljikovo kislino,

ki se rabi za proizvodnjo brezalkoholnih pijač

Ivan Slivnik:

20

Usodna žena

Njegov pogled se je zresnil. »Tisto, kar ste hoteli reči ni bila neumnost. Njene oči so strmele v njegove kakor prikovane.

»Sreča je, da ne morete vedeti, kaj je bilo,« je vznemirjeno spravila iz sebe.

»O, pač — natanko vem, kaj ste hoteli reči.«

»Misli menda ne čitate?« se je uprla vsa zmedena.

»Ne pozabite mojega čarodejnega pripomočka. Čisto natanko vam lahko povem besede, ki jih niste hoteli izreči.«

Potegnila si je z roko preko čela, kakor bi ji bilo prevročje. »Salite se!»

»Nikakor ne!»

Njene ustnice so se kljubovalno zdrznile.

»Nu, dobro — ako ste si tako svesti svoje moči, pa povejte, česa nisem hotela izreči.«

»Naslonil se je na mizo, ki je stala sredi sobe, ter ji pogledal v obraz. In zdelo se mu je, da ni še nikoli videl ženskih oči, ki bi bile lepše, toplejše in poštenejše od njenih.

»Reči ste hoteli: Potem bi bili vendar spoznali, da sta Beatrika in njena mati nepoštena značaja.«

Zdrznila se je in zastrela vanj. Njen obraz je prebledel kakor zid. »Gospod Trtnik!« je vzkliznila vsa prestrašena.

Stopil je bliže k nji. »Da, gospodična, tako ste hoteli reči. V vaših jasnih očeh bi čital vašo misel — tudi brez čarodejnega sred-

stva. In v tej uri vam hočem priznati, da sem bil zelo slep in bedast in da bi bil kmalu zagazil v mrežo male koketke, če bi ne bil v zadnjem trenutku spoznal kam vodi moja pot. V svojo opravičbo morem reči le to, da se v toli krasnem in ljubkem telesu nisem mogel nadejati tako neokritosrčne duše.«

Govoril je z globoko resnobo. Skrivnostno čustvo ga je sililo, izpovedati se Romanu te zmote svojega sreča.

Ona je jedva še soplja od strmenja. Sree ji je zastajalo. Plašno je iskala v njegovih očeh bolesti nad tem razočaranjem. Toda njih pogled je bil miren in malone veder, ne takšen, kakor če bi bil Viktor v tem krivem čustvu izgubil samega sebe. Roman se je zdelo, da se ji zdaj, zdaj iztrga iz duše vzkrlik, ki odnese vso njeno bol in žalost, ali pa da ji prikipi iz srca glasna zahvalna molitev.

»Sama ne vem, gospod inženjer, kaj naj vam odgovorim na te besede,« je izdaviča z naporom.

»Ničesar ni treba odgovarjati, gospodična,« je rekel on. »Čutil sem le potrebo, pokazati vam, da sem ozdravljen te zmote za vekomaj. Nisem vam hotel pustiti napačnega mnenja o svojih čustvih, zakaj po mojem vedenju napram Beatriki ste morali pač smatrati, da jo mislim vzeti za ženo. A hvala Bogu, ko sem spoznal svojo zablodo, je bilo še časa za rešitev; takoj sem povedal Beatriki, da so se moja čustva do nje temeljito izpremenila.«

Romana se ni mogla več držati na nogah. Sesedla se je v naslanjač pred pisalno mizo.

»In vendar ste ostali tu?« je vprašala z bleddimi ustnicami.

Njegove oči so se pogreznile globoko v njene. Zasopel je. »Da — vendarle sem ostal. Ko sem spoznal, kako in kaj, je bila moja prva misel, da bi odptoval. Ali — nekaj me je priklepalo tu — dasi izprva nisem vedel kaj. Zdaj vem. Povedati še ne morem — zdaj še ne. Ko sem zavrgel malovredno lesketavo črepinjico, se je zasvetil pred mojimi očmi pravi dragulj, ki sem dotlej le malo pazil nanj. A pustiva to zazdaj. Ali se lotiva dela?«

Ni mu odgovorila ničesar. Nobene besede ni mogla spraviti iz ust. Vstala je kakor v snu. V njenih prsih je zvenelo in pelo, kakor bi bile oživele na mah vse melodije življenja.

Tipala je po pisalni mizi, ne vedoč, kaj dela. Toda ne dolgo. Umela se je obvladovati v vseh položajih, in tudi zdaj se je osvestila kmalu.

»Da — lotiva se dela,« je rekla tiho.

Da bi ji pomogel, je vprašal: »Tak zadaj za tovarno mislite postaviti laboratorij?«

»Da — tako sem si zasnovala. Hotela sem tudi povečati električne naprave in jih preložiti tik ob reko. A tam so težkoče prevelike, zaradi povodnj, ki nas tolikokrat nadlegujejo.«

Poglobila sta se z vso stvarnostjo v kupčijske zadeve. Nato je Romana telefonirala Hojarju in povabila tudi njega na posvet. Dobrošno uro sta govorila s Hojarjem; potem sta šla doli, da bi si ogledala zemljišče, kjer naj bi stal novi laboratorij.

Pot je držala mimo reke.

znaša kakor doslej 5 Din od kilograma, za ostale namene pa 2.50 Din. Prav tako se pobira v nespremenjeni višini banovinska trošarina na umetne brezalkoholne pijače pri uvozu v dravsko banovino v znesku 10 par od vsakega decilitra vsebine.

Trošarina na mineralne vode

znaša prav tako kakor doslej pri steklenicah izpod enega litra 20 par, pri steklenicah do dveh litrov pa 30 par.

Trošarina na očetno kislino

ki je znašala 3 Din od kilograma 100-odstotne jakosti, je zdaj črtana, ker se uvaja letos skupna banovinska trošarina na očetno kislino v višini 4 Din od kilograma.

Trošarina na kvas

Na rabo kvasa se pobira v dravski banovini banovinska trošarina 4 Din od kilograma.

Banovinska trošarina na električni tok za razsvetljavo se bo pobirala v lanski izmeri, in sicer po 20 par od kilovatne ure pri ceni do 4.99 Din odnosno po 15 par od kilovatne ure pri ceni nad 4.99 Din, pri ceni preko 7 Din pa se trošarina ne plača.

Trošarina na bencin

se bo tudi pobirala v dosedanji izmeri 100 dinarjev od 100 kg.

Trošarina na pnevmatiko

ostane neizpremenjena in znaša za osebne avtomobile in avtobuse za vsakih začetih 50 kg čiste teže 25 Din, za tovarne avtomobile pa za vsakih začetih 50 kg čiste teže 15 dinarjev in še za vsakih začetih 50 kg silnosti do 1500 kg po 10 Din in preko 1500 kg po 5 Din. Priklonni vozovi plačujejo od vsakih 50 kg teže po 5 Din in poleg tega še za vsakih začetih 50 kg silnosti do 1500 kilogramov po 10 Din in preko 1500 kg po 5 Din. Motorna vozila in priklonni vozovi s polno pnevmatiko plačajo 60 odstotkov pribitka. Za traktorje znaša banovinska trošarina za vsakih začetih 50 kg čiste teže po 20 Din. Naposled znaša za motocikle trošarina 100 Din in za motocikle s priklonnimi sedeži 150 Din.

Davščina na plesne prireditve

znaša 300 Din v mestih z nad 4000 prebivalci, v kopaljških, zdraviliških in v obmo-

ju policijske uprave v Ljubljani, v mestih do 4000 prebivalcev in v trgih znaša 200 Din in v ostalih krajih 100 Din. Davščina za podaljšanje policijske ure v znesku 100 Din se plača v mestih z nad 4000 prebivalci, v kopaljških, zdraviliških in v območju policijske uprave v Ljubljani, v ostalih krajih pa 50 dinarjev. K 20 odstotni državni taksi na vstopnice se pobira 40 odstotna banovinska taksa. Banovinska taksa, ki so jo doslej plačevala kinematografska podjetja od vrednosti vstopnic (4 odstotki) je črtana.

Zakupniki lovišč

plačujejo banovinsko davščino 10 odstotne letne zakupnine in poleg tega še 20 par od vsakega hektara lovišča. Tu je letos dodana določba, da plačujejo to davščino tudi zakupniki onih lastnih lovišč, ki jih oddajajo, v zakup občupravna oblastva prve stopnje po členu 15 zakona o lovu. Lastniki samosvojih lovišč plačujejo banovinsko davščino v letnem znesku 50 par od hektara zemljišča. Od vsake lovske karte znaša zdaj banovinska taksa na leto 100 Din, za zaprisežene lovske čuvaje pa 50 Din (doslej se je na lovske karte pobirala lovska taksa v znesku 50 odstotne državne takse). Od mesečne lovske karte se pobira zdaj banovinska taksa za prvo karto 100 Din, za vsako nadaljnjo, ki jo dobi ista stranka, po 50 Din. Lastniki ribarskih okrajev, ki so oddani v zakup, plačujejo davščino v znesku 25 odstotkov letne zakupnine kakor doslej.

Taksa na šoferske legitimacije

znaša kakor doslej za avtomobilske vozače 100 Din, za motocikliste pa 50 Din. Ob prvi izdaji pa 250, odnosno 125 Din.

Taksa od prenosa nepremičnin.

ostane v višini 2 odstotkov neizpremenjena. Od prenosa kmečkih nepremičnin se kakor doslej pobira polovica gornje takse, ako so odsvojitelji in pridobitelji med seboj sorodniki ali so s takimi poročeni ali zaročeni. Tu je zdaj še dodana določba, da velja isto za prenose kmečkih nepremičnin med možem in ženo kakor tudi med ženom in nevesto z ženitovanjsko pogodbo. K državni dopolnilni presni taksi se pobira kakor doslej 100odstotna banovinska doklada.

Taksa na zavarovalne premije

znaša kakor doslej 1 odstotek od vplačanih

kosmatih zavarovalnin. Nadalje se plača na državno osnovno takso od dediščin banovinska doklada v iznosu 20 odstotkov. Pri dediščinah, ki so po členu 6. točke 5. zakona o taksah oproščene državne takse, pa se pobira banovinska taksa v višini enega odstotka od čistega pripadka nad 20.000 do 50.000 Din, odnosno dveh odstotkov od čistega pripadka nad 50.000 Din. Nespremenjena ostane tudi banovinska taksa na posest in nošenje orožja v višini 50 odstotkov državne takse.

Administrativne takse in doklada k državnim taksam.

V banovinskih poslih se pobirata kakor doslej 50odstotna doklada k državnim taksam po tarifnih postavkah 25., 33., 41., 42., 43., 47. in 48. in 100 odstotna doklada k državnim taksam po tarifni postavki 29. Nadalje se pobira 50 odstotna banovinska doklada k državnim taksam po tarifnih postavkah 8., 90., 91. in 92. zakona o taksah (nova je doklada k taksam po tarifni postavki 90., odpadla pa je dosedanja doklada k tarifnim postavkam 93., 108., 109., 113., 115., 118., 127., 257., 276. in 285).

Taksa za prenos lastništva na živinskih potnih listih

znaša kakor doslej pri drobnici 2 Din, za posamezno veliko žival pa 4 Din. To takso plača kupec.

Izprememba v proračunu

Redni in izredni izdatki v novem proračunu znašajo po izpremembah, ki so bile izvršene od finančnega ministra, 127 milijonov dinarjev. Prav toliko znašajo dohodki. V primeri z lanskim proračunom je novi proračun za 7.7 milijona dinarjev večji. Finančni minister je izvršil nekatere izpremembe, predvsem pri dohodkih. Tako je znižal banovinsko doklado na neposredne davke od predlanskih 53 na 50 odstotkov. Črtal je pa tudi davščino na vodne sile in trošarino na očetno kislino. Kakor znano se z novim državnim proračunom uvajajo k dosedanjim skupnim banovinskim trošarinam na riž, kavo, čaj in kakao še nove skupne banovinske trošarine na britvice (1 Din od kosa, na cikorijsko (1 Din od kg), na očetno kislino (4 Din od kg 100 odstotne jakosti), na vinski kis (50 par od litra), na kavstično sodo (80 par

»Jaz na vašem mestu bi začel s temi deli tako. Lahko jih opravite istočasno, ko boste gradili laboratorij.«

Vzdihnila je in skomignila z rameni. »Ta trenutek ne morem.«

Pogledal jo je začudeno; očitvidno je ni razumel. Saj je vedel od gospe Sibile, da je Romana podedovala po materi veliko imetje. Tudi ako Severjeva tvrdka zdaj ne bi razpolagala s potrebnimi vsotami, je vendar še ostajala Romani možnost, izposoditi si denar iz svojih zasebnih sredstev.

»Ta izdatek je nujnejši od vseh drugih,« je rekel; premislite, koliko škode vam povodenj lahko naredi!«

Pokimala je. »Vem. Zadnjo pomlad mi je odplavilo z dvorišča za več tisoč dinarjev premoga.«

»Vidite! A še kaj hujšega se lahko zgodi. In razentega bo potem tudi laboratorij cenejši.«

Vzdihnila je. »Bog ne daj hujšega, nego je bilo lani.«

»Bog ne da, če človek ne da. Vsota, ki jo potrosite za to, bo naložena izvrstno; donašala vam bo več obresti od najboljših vrednostnih papirjev.«

Romana je gledala pred se. Ni mu hotela, ni mu mogla povedati, da vrednostnih papirjev že dolgo nima več, ker tiči vse njeno imetje v tovarni, in da napačna varčnost ni tisto, kar ji brani ubogati njegov pametni svet.

»Upam, da mi bo k letu mogoče zgraditi našip — zdaj ga ne morem,« je rekla z čozdevno trdovratnostjo.

Viktorju stvar ni šla v glavo; a nehal je

siliti vanjo. Vendar pa je moral še dolgo premišljati, zakaj Romana ne pritegne svojega osebnega imetja. Ali je mari preboječa, da bi posegla vanj? Cemu sploh vse to plašno računanje in obotavljanje, ki ga je bil že večkrat opazil in ki se je tako malo ujemalo z njenim drugače toli velikopoteznim značajem?

»Pravite, da vam delajo povodnji mnogo neprilik?« je vprašal Viktor.

spravljamo v kletki ničesar, kar se v vodi pokvari. Zdi se mi, da bomo imeli tudi letos povodenj. Reka je zadnje dni jako narastla.«

Viktor se je bistro ozrl po zemljišču. »Ali veste, da bi lahko za zmerom zavarovali tovarno pred vodo in si prihranili troške za dragi podzidek pri novem laboratoriju?« je vprašal.

Vprašajoče ga je pogledala.

Pokazal je ob vodi navzgor. »Od tamle, kjer se začenja nižina, pa tja do onkraj tovarne bi bilo treba zvišati breg za pol metra. Potem bi se razlivala vsa voda na ono stran, po puštinji, ki je ni škoda.«

Obširno ji je razložil načrt.

Spoznala je, da ima prav, in strmé pokimala. »Da, nes — to je kakor Kolumbovo jajce. Tovarna bi bila potem zavarovana. Nikomur še ni prišlo na um.«

Viktor se je nasmehnil. »Pogosto sem videl takšne varstvene naprave v krajih, ki jih ogražajo povodnji. Vsak inženjer bi vam bil lahko dal ta nasvet.«

»Mogoče. Vsekako ste vi prvi, ki me je opozoril. Premisliti hočem; odločim se čimprej.«

V tem je bila ura poldne. Romana se je odpeljala z Viktorjem domov. In spet je stala Beatrika pri oknu ter videla dvojico, ko je izstopila. S porogljivim nasmeškom je povedala novico materi, ki je sedela zadaj v sobi.

»Kaj porečeš, mama? Davi sta se skupaj odpeljala, in zdaj se vračata skupaj domov!«

Gospo Sibilo je pograbilo ogorčenje. »Kaj porečem? To, da se mi zdi Romanino vedenje zelo nespodobno. Le kaj si bo mislila služinčad, ki jo vidi, da se vozi z gospodom sama v avtomobilu!«

Beatrika je skomignila z rameni. »Nama dvema je lahko vseeno, a da se bo z njim kompromitirala, to stoji. In to ji tudi prvoščim, ošabnici svetohlinski!«

»Beatrika, ne izražaj se vendar tako vsakdanje,« jo je pokarala mati.

Beatrika se je spustila na stol. Mari je čudo, če mi prekipeva žolč? Saj naju vendar nihče ne sliši, mama.«

»Da, da. Toda ne jezi se, Beatrika. Tako si pojdi masirat obraz. Jeza dela človeka grodega. Nikoli se ne smeš jeziti. To si dolžna svoji lepoti.«

18. POGlavJE

Dora je stala pred svojo gospodično ter jo večje ogledovala od vseh strani. Njene oči so se svetile kaj zadovoljno.

»Tako, gospodična Romana, to je vsaj spet obleka, kakršna pristoji vaši mladosti. Modra, bela svila pada čudovito ob vas nizdol. Človek bi rekel, da ste nevesta — nedostaja vam le še venca in pajčolan.«

od kg), na amoniakovo sodo (40 par od kg), na kristalno sodo (20 par od kg) in na sodo bikarbono (6 Din od kg). Te trošarine se pobirajo in odvajajo v skupni sklad pri Državni hipotekarni banki in se dohodki razdelijo na posamezne banovine v razmerju števila prebivalcev. Od teh skupnih trošarin bo dravska banovina dobila samo 5,8 milijona dinarjev. Iz državnega sklada povznanega poslovnega davka pa bo dobila le 2,9 milijona dinarjev.

Bednostni sklad.

Proračun izrednih izdatkov in dohodkov bednostnega sklada znaša 5,85 milijona dinarjev in se za kritje izdatkov tega sklada pobira davščina delojemalcev in službodajalcev. Vsi nameščenci in delavci, ki so vezani socialnemu zavarovanju, in vsi prejemniki pokojnin iz sredstev samostojnih ustanov plačujejo pol odstotka kosmatega zaslužka, če od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbenski davek najmanj 2 Din tedensko, odnosno 11 Din mesečno. Službodajalci pa plačajo en odstotek kosmatih zaslužkov, odnosno pokojnin, ne glede na višino uslužbenskega davka.

Politični pregled

Po zgledu Nemčije je te dni tudi Avstrija uvedla splošno vojaško dolžnost, česar po senžermenski mirovni pogodbi ne bi smela storiti. Spričo tega kršenja pogodbe so Jugoslavija, Čehoslovaška in Romunija po svojih poslanikih na Dunaju izročile avstrijskemu zunanjemu ministru Berger-Waldenegu note, ki odločno protestirajo proti takemu postopanju. Avstrija pa je na te note izzivalno odgovorila, češ da se na skupni korak Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunije ne bo ozirala. Zakon o uvedbi splošne vojaške obveznosti da je izdala po zrelem preudarku in v zavesti, da ravna v korist avstrijskega naroda in obstoja Avstrije. Na to izzivanje se pričakuje oster odgovor od držav Male antante.

Te dni se sestane v Ženevi od Društva narodov postavljeno

odbor trinajstih, ki se bo bavil z abesinskim vprašanjem in s sporom zaradi nemške vojaške zasedbe Porenja.

Romana se je pogledala v zrcalu. Zardela je: sama si je morala priznati, da je danes nenavadno sveža in mična. Njene oči so se svetle tople in globoko, njena lica so bila nežno nadahnjena, in sanjavi, mehki nasmeh okrog njenih fino začrtanih ust je dajal drugače tako resnemu mlademu obličju sladak in srečen izraz.

»Teja pač ne doživiš, ljuba Dora, da bi videla mene z vencem in pajčolanom.«

»Tako je govorilo že marsikatero dekle, ki je postalo nazadnje vendar srečna mlada ženica. In razentega sem vas v sanjah videla, kako ste stali pri cerkvenih vratih. To pomeni svatbo.«

»Tj in tvoje sanje, Dora. Kaj se ti ni že sanjalo! Možila se pač ne bom nikoli. Saj sem skoro že stara devica.«

»S pičlimi štirindvajsetimi leti? Bog ne daj. Vaše življenje se zdaj šele začinja.«

Romana je pogladila gladko belo svilno ob svojem vitkem mladostnokraskem telesu. »Casih se zdim sama sebi tako stara, ljuba Dora.«

»Nu, pravo čudo pri teh vaših večnih poprijetih poplave. Zato smo previdni in ne stih in skrbeh! Malo več bi se zabavali pa bi kmalu videli, kako ste mladi. Upam, da boste vsaj nocoj prav dobre volje. Vesela sem, ker greste naravnost tja, namestu da bi sedeli prej še nekaj ur pri knjigah in računih.«

»Ker je veselica namenjena v počaščenje našemu gostu, bi bilo nevljudno, če bi prišla pozneje.«

Dora je pokimala. »Da, da — kaj bi si mi-

Poleg poizkusov pomirjenja med Italijo in Abesinijo in še zmerom Evropo razburjajočega porenjskega vprašanja se bo obravnaval tudi francoski mirovni načrt, ki med drugim predlaga, naj bi Društvo narodov dobilo svojo vojsko, ki bi morala nastopiti ob kršitvi katere mednarodne pogodbe. Razpravljal pa bo odbor trinajstih tudi o srednje evropskem položaju glede na zopetno oborožitev Avstrije. Kar se tiče italijansko-abesinske vojne se Angleži zaradi poloma abesinske vojske zavzemajo za to, da bi se pospešila sklenitev miru in da bi se dosegel sporazum z Italijo.

Kakor vse kaže, se abesinska vojska ne bo več opomogla.

Po zadnjih vesteh je italijanski vrhovni poveljnik maršal Badoglio (na eritrejski-severni fronti) zavzel Kvoram in zasleduje posamezne oddelke abesinske vojske, ki beže proti Pabu. Na somalijski-južni fronti bo general Graziani v kratkem poizkušal zavzeti Harar in Džidžigo in prodreti do železniške proge Adis Abeba—Džibuti. Francoski listi pišejo, da bo Italija na podlagi sedanjih vojaških uspehov zahtevala zase vse zavojevano ozemlje, a nad ostalim delom Abesinije pokroviteljstvo.

Živel nekoč je siromašen mladenič...

Mislite, da postanejo imenitni možje samo tisti, ki so gosposkega rodu. Ne. Da vas poučimo kako lahko iz skromnega fantiča zraste slaven mož, vam bomo opisali življenje nekaterih slovečih veljakov, katerih imena so se zadnja leta vsak dan čitala v časopisih. Kar začnimo:

I.

Živel je nekoč siromašen mladenič. Rodil se je v ubožni škotski ribiški družini. Pravič ga ni veselilo, da bi tudi sam postal ribič. Izšolati se je hotel. Da bi si prihranil nekaj denarcev za šolo, je začel prodajati krompir. Sleherno jutro je ponesel krompir na trg, pa tudi še popoldne ga je raznašal okrog po hišah. Zvečer pa je obiskoval večerno šolo. Mnogokrat se je učil pozno v noč. Naposled je napravil izkušnjo, da bi lahko postal učitelj. Trgovanje s krompirjem in večerno šolanje — oboje ga je zelo razbistrilo. Ali ko se je takole kot mladenič oziral na okrog po domovini, je videl, da njegova domovina do treh četrtin pripada bogatim lordom in grofom. To se mu ni videlo pravično. Zaradi tega se je namesto učiteljstvu posvetil politiki. Začel je zahajati med narod, zlasti med ribiče in delavce. Govoril jim je, kaj vse ni prav v njegovih domovini in kako je treba storiti, da bodo vsi imeli za kruha. Izvolili so ga za narodnega pred-

toval. Govoril je o strahotah vojne in je samemu angleškemu zunanjemu ministru Greyu svareče zaklical: »Lahko se kdaž še za vas najdejo kakšna vešala v londonskem parku!« V dvorani je zavladala grobna tišina, zakaj drzni poslanec je zunanjemu ministru zagrozil s smrtjo, ker hoče domovino pahnuti v pekel vojne. Vsem je postalo jasno, da prenosi ribički sin ni samo lep in zro-

slil gospod Trtnik! In kaj sem še hotela reči — gospodična Romana, nikarite se ne držite v družbi vedno tako resnobno. To si spravite za kontor. Kadar se smejete, ste tako lepi, da vas ni treba biti prav nič sram pred gospodično Beatriko.«

Romana se je zasmejala od srca. »Kaj ti je neki nocoj, moja Dora? Tako govoriš, kakor bi me hotela spraviti za vsako ceno še danes v zakonski jarem.«

Tudi Dora se je smejala. »Nu, tako hudo se pač ne mudi, da ne bi bilo moči počakati do jutra. Če bi vas pa res mogla spraviti v dober jarem, se bogme ne bi obotavljala. Poznam takega ki bi pravi mož za vas.«

Romana je zardela kakor roža ter se naglo umeknila od zrcala. Vzela je rokavice, da bi jih nateknila. In preden je utegnila odgovoriti Dori, je nekdo potrkal na vrata.

Dora je šla odpret. V predsobi je stal Kaluta-Baj, ki je bil oblekel na veselilni večer svojo slikovito narodno nošo. V roki je držal šopek prekrasnih rdečih rož.

Dora je plosnila z rokami. »Ljubi Bog, Kaluta — človek bi rekel, da vidi kralja z Jutrovega! In te prelepe rože!«

»Sahib jih pošlje miss-sahibi Romani«, je po angleško rekel Indijec in podal Dori šopek. Nato se je globoko priklonil in odšel. Starka se je vrnila h gospodični ter ji vsa srečna pomolila cvetlice.

»Poglejte, gospodična Romana — kakšna krasota! Zda, v marcu, tako lepe rdeče rože! Kaluta jih je prinesel od svojega gospoda.«

Romana je vzela rože ter skrnila svoj zardeli obraz med njih sveže glavice. Dora se

je delala, kakor bi pospravljala po sobi in ne bi pazila nanjo.

Romanino srce je trepetalo.

Vedela je, kaj pomenijo rdeče rože. Kdo ve, ali je mislil tudi inženjer na ta pomen.

»Tudi nekakšna kuverta je vmes,« se je oglasila Dora z dozdevno ravnodušnostjo in kradoma pogledala Romano.

Romana je vzela kuvert, ki je tičala med vrtnicami, odložila rože na toaletno mizico, odprla kuvert in našla v njej vizitko.

»V zvesti vdanosti. Viktor Trtnik.«

Drhteč vzdih je napel Romanine prsi. Vlažen pajčolan ji je legel na oči. Zamišljeno je zrla na rože. Rdeče rože so cvetke ljubezni.

Zdrznila se je. Kam ji blodijo misli?

Odločno se je uprla svojim čuvstvom, svojim lastnim zapekljivim mislim, ki so ji mogle roditi — po njenem mnenju — le razočaranje.

Toda spet ji je segla roka po cvetlicah. Izdrla je eno iz šopka, da bi si jo zateknila za pas. Toda na pol poti je pobesila roko. Ne, naj se on ne nasmehne njeni domišljivosti!

Neodločno je držala cvetko v roki; nato jo je plašno in kradoma spustila z vizitko vred v svojo skrinjico za lepotiche, da bi jo hranila v spomin na Viktorja Trtnika.

Vzravnila se je.

»Dora, prinesi mi v vazl sveže vode za cvetlice,« je velela.

Dora je prinesla. Romana je skrbno vteknila rože v vazo ter jo postavila na svojo pisalno mizo.

voren, marveč da je tudi izredno pogumna-
ga značaja. Leta so minevala, svetovna voj-
na je minila. Nekdanji mladi mož je zašel v
leta ali dosegel je tudi najvišji položaj, ki ga
kdo more imeti na Angleškem. Postal je
ministrski predsednik in je vladal do nedav-
nega, zdaj pa skrajno utrujen uživa zasluže-
no pokojnino. Njegovo ime je **Ramsay Mac
Donald**.

II.

Zivel je takole neki ubožni mladenič. Bil
je sin vaškega siromaka v Auverdnj na Fra-
ncoskem. In tam so doma sami takšni ljudje,
da je vsa pokrajina znana po vsem svetu
zaradi dovtipnosti in bistrosti svojih prebi-
valcev. Fantič ni bil na pogled nič kaj lep-
njegovi črni lasje so se kodrali, polt je bil
rjavkasto temna, kakor da je bil fantičev
prednik kakšen zamorec. Toda kakor lepota
ni vse, tako tudi temu fantiču ni bilo ničesar
očitati, ker je bil silno nadarjen. Že od otro-
ških let je bil izredno priden in prikupen.

Ker so bili starši hudo siromašni, so d-
poskrbeli, da je nadarjeni fantič šel v šole
v mesto in da je slednjič dovršil tudi vseučili-
šče. Seveda je podpora bila tako majhna,
da je bedni študent kakor mnogo drugih
stradal, dokler ni opravil izpita za državne-
ga tožilca. Zdad pa je vedel ceniti dobroto
ki so mu jo po svojih skromnih močeh izka-
zovali rojaki. Trde izkušnje v študentskem
življenju so ga napravile odpornega in priza-

devnega, kmalu je postal župan blizu Pari-
za. V njegovi občini je bilo mnogo delavstva
in siromakov in ker se je zelo brigal zlasti
za ubožne, so ga izvolili za narodnega po-
slanca. To je bilo leta 1914., ko je bil štel
še 31 let.

Po svetovni vojni je bil ponovno izvoljen
in je leta 1925. prvič postal minister za delo.
To ministrstvo je vodil z velikimi uspehi.
Dve leti nato je bil izvoljen za senatorja.
Njegov pokrovitelj ministrski predsednik
Briand ga je slednjič vzel v svojo vlado kot
ministra za pravosodje. Leta 1930. je zno-
va bil minister za delo in tedaj je napravil
zakon, s katerim je zagotovil delavcem in
ubožcem podporo vse države. Leta 1931. je
dosegel domala najvišjo čast, čast ministr-
skega predsednika. Tako je postal ves svet
nanj pozoren. Po smrti našega kralja Uedi-
nitelja, ko je bila na francoskem imenovana
nova vlada, je on postal zunanji minister in
se je zelo proslavil s svojim modrim ravn-
anjem. Šele nedavno je odstopil. Toda to je
mož, o katerem tudi takrat, kadar ni na vlad-
di, vedno kaj čujemo. Je eden izmed vodil-
nih politikov na svetu. Imenuje se **Pierre La-
val**.

III.

Zivel je nekoč siromašen mladenič. V
francoskem mestu Nantesu ob morju se je
rodil. Njegov oče je bil siromašen gostilni-
čar. Ko je v gostilni igral orkester in so
plesali mornarji in razposajena dekleta, je
fantek ležal v postelji na samih cunjah. Ko
pa je doraščal, je navzlic slabim zgledom
bil zelo priden v šoli, šel je tudi na univer-
zo in je postal advokat. Toda zaradi lahko-
miselnega življenja so ga začeli zasramova-
ti. Tedaj je ves jezen pobegnil v Pariz. Za-
čel je zbirati delavstvo, huškalo je proti bo-
gatinom in proti vladi, postal je poslanec
in je potem v parlamentu postal najhujši v
besedah, ki je vrgel marsikaterega ministra.
Naposled se je pa zgodilo, da je sam postal
minister . . .

In zdaj se je do stržena preobrnil. Delal
je čisto drugače, kakor je prej oznanjal.
Dvigal se je vedno više. Nihče v Franciji
ni bil tolikokrat minister in ministrski pred-
sednik kakor on. Po malem se je staral, na
posled je bil res že star. Toda njegova moč

ni opešala. Že v svetovni vojni se je zelo
vnemal zato, da bi na vsem svetu zavla-
dal mir in da bi se dosegla sprava med na-
rodi. Toda takrat so ga nasprotniki vrgli,
da ni bil več minister. Ko pa se je vojna
končala, se je spet pojavil in je postal apo-
stol miru, ki je delal samo na tem, da bi
vsa Evropa postala zveza prijateljskih dr-

žav, kakor je to v Severni Ameriki. Kadar
je on govoril pred Društvom narodov v Ze-
nevi, ga je poslušal ves svet. Po tolikih
uspehih in slaven, kakor je bil, je hotel sto-
piti še na najvišjo stopnjo: hotel je postati
predsednik francoske republike. Ali tu mu
je izpodrsnilo, njemu, ki je bil šestnajstkrat
minister in ministrski predsednik. Nekje na
samotnem kraju na deželi je skromen grob,
v katerem počiva **Aristide Briand**.

IV.

Zivel je nekoč siromašen mladenič. Svoje-
ga očeta sploh ni poznal, ker mu je pre-
zgodaj umrl. Njegov oče je bil čevljar, a
zaslužil je tako malo, da fantič do svojega
desetega leta ni vedel, kakšnega okusa je
meso. Časih mu je mati skrivaj skuhalo
jajce, a dobil ga je samo polovico, in že ob
taki priložnosti jo je vselej vprašal: »Mama,
kakšen praznik pa je danes?« Njegov oče
je bil zelo veren in pobožen mož. Vsi va-
ščani so ga spoštovali in tudi fantič se je

»Mar bi si jih nekaj pripeli, gospodična
Romana,« je rekla Dora; »dobro bi se po-
dalo k vaši beli obleki.«

Romana je zmajala z glavo.

»Ne, prenašlo bi zvenelo. Tu ostanejo delj
časa sveže. A zdaj pojdem na ono stran.«

19 POGlavJE.

Slavnostni prostori Severjeve hiše so bili
živo razsvetljeni; bleščali so se v razkoš-
nem obilju luči ter se šopirili v pestrem bo-
gastvu cvetlic. V veliki obednici je bila po-
grnjena miza v obliki kopita, in v sosednji
sobi je stala v ledu zaloga šampanjk.

Romana je videla buteljke s srebrnimi
vratovi, ko je šla skozi ta prostor; kri ji
je šinila v obraz. Gospa Sibila je tedaj res
kupila šampanjca za denar, katerega ji je
bil dal inženjer! Najrajši bi se bila razjo-
kala, videč, da jo je spravila mačeha v tak
položaj.

Visoko zravnana je stopila v sprejemni-
co. Gospo Sibilo, Beatriko, Janka in Vik-
torja Trtnika je našla že tam.

Oči vseh so ji zletele naproti. Janko je
naglo stopil k nji ter jo pozdravil. Njega-
va vitka mladeniška postava je bila danes
prožna in ravna, njegov obraz živahen in
svež. Ves drugačen se je zdel nocoj, nego
je bil na zadnji veselici v teh prostorih.
Vsa zanikarnost in narejena naveličanost je
je bila izginila iz njegovega vedenja.

Romana je opazila to z veseljem zadošče-
njem ter mu je toplo in prisrčno stisnila ro-
ko.

Beatričin sovražni pogled je takoj opazil,
da se zdi popolišestra nocoj kar nedopust-
no lepa in mlada. In gospa Sibila je kritič-
no pomerila pastorko skozi lornjeto ter de-
jala z nepopisnim naglasom:

»Kako okusno si nocoj oblečena! Menda
si se res povzpela do nove toalete. Ta dan
bo treba rdeče zaznamovati v koledarju.«

»In tako zgodaj na pozorišču!« je pripom-
nila Beatrika. »Drugače si nas počastila ve-
dno šele na zadnje, kadar so mislili gostje
že na odhod. Kateri magnet te neki vleče
nocoj?«

Romana je zardela, toda ostala je povsem
mirna. »Nikakega magnetu ni potreba, Be-
atrika, da storim, kar je moja dolžnost. Ves-
selica je prirejena v čast gospodu Trtniku,
ki je naš gost. Razume se potemtako, da
moram biti prisotna od začetka.«

V Viktorjevih očeh se je zasvetila pri Be-
atričinih besedah vidna nejevolja. Nato pa
je stopil k Romani, da bi jo pozdravil; v
tem mu je izginil iz pogleda jezni izraz ter
se umeknil drugačnemu. Gorko in svetlo so
se ustavile njegove oči na njeni pojavi.

Z veselim presenečenjem je opazil ljubko
belino njene obleke, ki se tako mično pri-
legala vitki, mladostno krasni postavi. Ob-
čudoval je bogastvo njenih težkih, temnih
las. Mehki, globoki blesk njenih oči, njena
čista polt — vse to se mu je zdelo nocoj
tako prelestno, tako pristno deklinško in
ljubko. Nocoj ni bila več resnobna gospodi-
čna tovarnarica, nego mlada, sijajno lepa žen-
ska v slavnostnem lišpu. Vsa ta lepota je
bila njemu v čast! Njegove prsi so se po-

nosno napele, kakor bi bili primerili nanje
visoko odlikovanje.

Zares — nocoj se je držala njena vnajost
zmagovito celo poleg Beatricine, dasi je ta
nosila rafinirano okusno in elegantno toa-
leto in je bila napravljena vobče kar najbolj
sijajno.

Romana ni pazila na dojem, ki ga je
vzbujal njen prihod. Baš zato, ker se ni za-
vedala svoje krasote, pa se je zdela majo-
ne mlajša in mičnejša od Betrike, ki je bi-
la tako samozavestna in ponosna na svojo
lepoto.

»Vsekako bodite zahvaljeni, gospodična, da
ste prišli tako zgodaj,« je rekel Viktor iskre-
no. »Ali mi dovolite čast, da vas smem pe-
ljati k mizi?«

Romana je žarko zardela in sklonila gla-
vo. Bila je zmedena, ker je videla, kako
strmita vanjo mati in hči.

A tudi Viktorju je šinila kri hitreje po ži-
lah, ko je opazil žarenje njenih lic. Njegovo
srce je govorilo za Romano; v tej uri se
je zavedel dodobra, da jo ljubi, kakor ni
ljubil še nikoli nobene ženske, in hoče tve-
gati vse, samo da jo pridobi.

»Ali moje rože niso našle milosti v vaši
očeh? Rdeče rože bi vam vendar tako zelo
pristojele k tej beli obleki,« je povzel.

Beatrika je skrivaj rahlo dregnila mater.
Obe sta gledali ta prizor s porogljivo ško-
doželjnostjo.

Romana se je zbrala. Pod zasmehljivim
pogledom obeh dam se ji je vrnilo ravno-
dušje.

»Rože krasijo mojo sobo, gospod inžen-
jer. Zal mi je bilo, da bi jih pustila zve-

od njega učil verovanja v večno pravico in v boljše čase. Fant je rasel, učil se je sam in je postal tako razumen in odločen, da so ga sromašni kmetje izvolili za svojega zastopnika, ki se je prepiral z bogatimi veleposestniki, lordi, za njihove pravice. Slednjič so ga izvolili tudi za narodnega poslanca.

Ko je šel v London v parlament, so se mu posmehovali, ker je resnično nosil raztrgane hlače. Toda kmalu je zaslovel po svoji knjigi »Boljši časi«. Proti mogočnim in bogatim ljudem je odločno nastopal in tako je kmalu zaslovel kot gromovit govornik za pravico. Postal je tudi minister in velik voditelj naroda. Nekoč so ga hoteli ponižati in so ga spravili celo na obtožno klopo, toda zagovarjal se je tako odločno, da je naravnost z obtožne klopi bil poklican v vlado. V svetovni vojni je bil angleški ministrski predsednik. Kdorkoli se dandanes bavi s politiko ali čita dnevnik, pozna njegovo ime, zakaj mož tudi mnogo piše v liste. Imenuje se David Lloyd George.

V.

Bil je nekoč siromašen mladenič. V majhnem kraju Predapaju v Italiji je bil njegov oče kovač. Seveda se je oče zelo vnel za politiko in je bil občinski odbornik. Svojega sina je dal izučiti za učitelja. Fant je doštudiral in ko je postal učitelj, je bila njegova plača tako majhna, da z njo ni mogel živeti. Pa tudi v politiko se je preveč mešal. Bil je hud socialni demokrat. Takoj v prvih počitnicah je zatorej zapustil svojo domovino Italijo. Odpravil se je v Švic.

neti,« je rekla kar moči mirno.

Viktor se je poklonil. »Saj itak niso imele drugega namena, nego pokazati vam mojo neomejeno vdanost.«

Porogljivo iskrenje Beatričinih oči je zbudilo v Romani kljubovalnost in ponos.

»Velela sem jih postaviti na svojo pisalno mizo, da bi se jih mogla kar najdelj radovati,« je rekla glasno in trdno, kakor bi protestirala proti zasmehljivemu bliskanju sestričnih oči.

Viktorjeve oči so zasijale. »Potem ste izkazali mojim rožam visoko čast... Hvala vam, da ste jih postavili na tako odlično mesto.«

Janko je opazoval Viktorja in Romano s silno napetostjo; komaj je dihal od skrajne radosti, ki mu je polnila srce. Kradoma se je ozrl na sestro, da bi videl, kaj si misli ona o tem prizorčku. In začudil se je, spoznavši plamen škodoželjnosti v njenih očeh. Kaj je pomenilo to?

Beatrika je trepetala od zlobnega veselja. Videti Romano kompromitirano, se ji je zdelo malone važnejše od naloge, katero si je bila zadala za nocojšnji večer: odločiti svojo in Žitkovo usodo.

Prvi gostje so se pokazali.

»Ali si slišala,« je šepnila Beatrika materi, »Viktor je poslal Romani rdečih rož!«

Gospa Sibila je naglo pokimala. »Kar sram je človeka gledati, kako ji dvori. Smili se mi skoraj. Treba bi jo bilo posvariti.«

»Kdo je posvaril mene?« je siknila Beatrika.

kjer se je potikal okrog. Prosičil je za hrano, spal je pod mostovi, tu in tam je zaslužil kakšen denarčič kot zidar, ali pa mu je padel v roke kakšen drug priložnosten zaslužek. Vsak večer pa je šel v knjižnice in v ženevsko vseučilišče, kjer se je učil raznih jezikov, zlasti ruščine, nemščine, angleščine in francoščine. Ker je začel nastopati kot govornik in je hujskal proti oblastvom, so ga Švicarji proglasili za ničvrednega anarhista in so ga pognali nazaj čez mejo.

V Italiji je spet postal učitelj. Pa mu žilca ni dala miru in je znova šel na tuje. In spet so ga vrnili domov. Zdaj je moral v Libijo, kjer se je Italija spopadla s Turki. Ko je vojna minila, je mladi mož začel pisati in je postal glavni urednik delavskega dnevnika »Avanti« (»Naprej«). Tri leta je vodil in urejeval ta list. V tem pa je nastala svetovna vojna in mož je spet moral na fronto. Ko se je vrnil iz strelskih jarkov, je postal navdušen narodnjak. Osnovalec je svoje liste in svojo stranko, začel je zbirati okrog sebe mladeniče, ki so si nadejali črne srajce in se proglasili za fašiste. Ti so ga imenovali za svojega vodjo, kar se po laško reče duce (izgovori duče). V nekaj letih je nekdanji socialist in poznejši narodnjak zavlada vsemu narodu in je danes državnik, čigar ime je v dobrem ali slabem znano po vsem svetu. Seveda ste tudi vi že uganili, da je to Benito Mussolini.

Nato sta smehljaje in ljubeznivo pozdravili goste.

Priznati je bilo treba, da je umela gospa Sibila vedno poskrbeti za dobro razpoloženje na svojih veseljih. Beatrika ji je bila v tem dragocena pomočnica. V njuni okolici ni bilo nikoli dolgočasno. Rajše se je zgodilo, da je skipelo razpoloženje preko etiketnih meja.

Viktor je imel obilo prilike opazovati, kako očarujoče se je znala vesti gospa Sibila še vedno, in kako dovršeno jo je osnemala hčerka v tej umetnosti. Ali čudno, ta ljubeznivost, ki se mu je zdela vedno tako prelestna, ga je nocoj odbijala; nekaj narajenega in ležnivega je bilo v nji.

Nehote je primerjal kipeče razpoloženje obeh dam s tiho, nekam trpko Romanino resnobo. To ga je navdajalo z blagodejno svežostjo, kakor bi bil došel po dolgem romanju v solčni pripeki nenadoma v dišeč in senčnat gaj. Nekaj jasnega, osvežujočega in zanesljivega v Romaninem značaju ga je mikalo in priklepalo, da nikoli tega.

Ko je Viktor pozneje peljal Romano k mizi, je vnovič prestregla porogljivo in škodoželjno iskrenje Beatričinih oči. Z muko je čutila, da jo sovraži Beatrika nocoj huje nego kdaj doslej. In vendar je bilo njeno srce polno svetega veselja, katerega ji nič ni moglo skaliti. Mislila je na rdeče rože na svojih pisalnih mizih, čuteč, da se ji Viktor Trtnik neprestano približuje ter se izkušja poglobiti v njeno bistvo.

Da se ji Beatrike ni več bati, se ji je zdelo zdaj gotovo, in v njeni duši je kliča

VI.

Zivel je nekoč siromašen mladenič. Rodil se je bil kot sin neznanega turškega carinika v Solunu. Ker je carinik sam siabo življal že od mladih nog, je srčno želel, da bi se vsaj njegov nadarjeni sin povzpел nekam višje. Zlasti je želel svojega sina videti v uniformi. Dal ga je zatorej v vojaško šolo, in potem je pač gotovo s posebnim veseljem razmišljal in se nadejal, kako imenitno bo to, kadar bo njegov sin postal vsaj — major. Toda sin je pokazal toliko sposobnosti že v šoli, da tudi učitelji niso dvomili, da bo dosegel še kaj več kakor stopnjo majorja, samo čebo ohranjen pri življenju in zdravju. Vojaško šolo je zapustil kot najboljši gojenec in je takoj bil sprejet v vojno akademijo. Ko pa je postal oficir, so ga takoj dodelili turškemu generalnemu štabu. Kmalu mu je bila dana prilika, da pokaže svojo hrabrost in nadarjenost vojskovodje. Izkazal se je v borbah proti Grkom in pro-

ti Italijanom. Ko je nastala svetovna vojna, ga je vrhovni poglavar turške vojske Mahmud Šeiket paša takoj imenoval za šefa generalnega štaba. Kmalu nato je postal armijski general, ki je svojo armado vodil tako spretno, da je ona edina od celotne turške vojske ostala v svetovni vojni nepremagana. V svetovni vojni se je tudi začel baviti s politiko. Ko so Turki izgnali sultana, je postal njihov voditelj. In njemu je po vojni spet uspelo silovito potolči Grke in Itali-

tiha, boječa nada v nekaj krasnega in nekaj prečudnega, tako da je skrivaj sklepal roke pod mizo kakor v molitvi. Z globoko srečo v srcu je opazala, da vidi inženjer le njo, da jo obdaja z viteško postrežljivostjo in kaže v vsem svojem vedenju do nje nekaj posebnega — nekaj, kar ni moglo biti nič drugega nego prekipevajoča ljubezen!

Nji nasproti je sedela Beatrika zraven bankirja Žitka. Temu se je poznalo, da je prijatelj dobre kuhe in dobrega vina. Zdel se je prav zares nekam navaden človek.

(Dalje prihodnjik)

NIMA PRAVICE

A: »Ali imate šofersko izkaznico?«

B: »Ne!«

A: »S kakšno pravico ste pa potem povozili onega moža tamle?«

ZNAMENJE ČASA

Dva gospoda, ki se ne poznata, prideta v ljubljanskem tramvaju v razgovor.

Prvi: »Kakšnega političnega mišljenja pa ste?«

Drugi: »To je odvisno od tega, s kom govorim!«

KRATKA ZGODBA

Jurček: »Mamica, ali naj ti povem kakšno zgodbo?«

Mati: »No, povej jo, sinko.«

Jurček: »Ampak zgodba je prav kratka.«

Mati: »Nič ne dě, kar povej jo!«

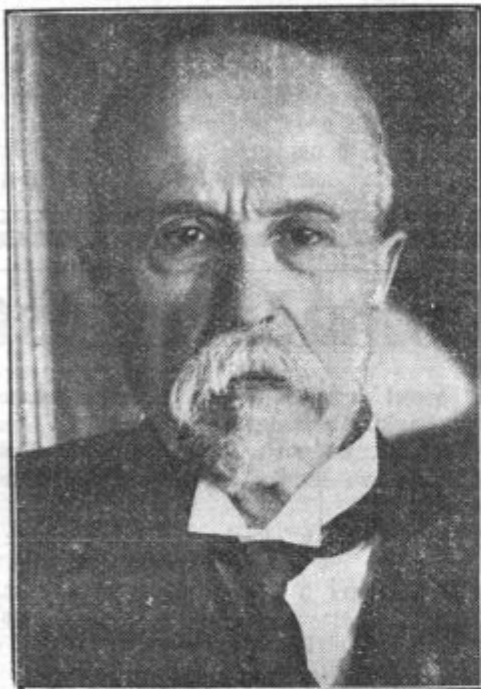
Jurček: »Torej poslušaj, mamica:

Nekoč je bila velika, velika steklenica, in to sem zdaj ubil.«

jane. Tako je svojemu narodu in državi rešil neodvisnost. Preobrazil je vso svojo domovino v prosvetljeno državo in storil toliko novega in dobrega, da ga je narod proglasil za svojega osvoboditelja. Dal mu je priimek Ghazi, kar je najvišje in najredkejše odlikovanje pri Turkih. Ta mož je predsednik turške republike, diktator **Mustaia Kemal paša**.

VII.

Živel je nekoč zelo siromašen mladenič. Bil je sin vaškega kovača v slovaškem kraju Hodoninu. V svojih mladih letih se pač ni zavedal, da rojenice prav marsikateremu kovaškemu sinu rade naklonijo takšno usodo, da postanejo pozneje v življenju ugledni voditelji naroda. Menil je pač v svoji uboščini, da je rojen za pastirja kakor njegovi mladostni tovariši. Dosegel je že šestnajsto leto, ko je prvič obul škornje. Ali s 16. letom je imel že mnogo znanja v glavi.

zakaj pridno se je bil zmerom učil na paši. Učil se je in se sam izučil tako daleč, da je lahko postal vaški učitelj. Ko si je prihranil nekaj denarcev, se je odpravil na Dunaj, od tam pa še v Lepzig v Nemčiji.

Na visoki šoli je postal doktor filozofije in njegovo ime je kmalu zaslovelo. Postal je eden izmed najbolj učenih mož na svetu in ga tudi še danes spoštujejo kot največjega zgodovinarja in filozofa.

Ker mu je narod bil najbolj pri srcu in ga je skrbele njegova usoda, se je lotil tudi politike in je postal narodni poslanec. Pobiljal je vsako laž, zlasti še tam, kjer so nekateri hoteli z lažjo in steparstvom koristiti svojemu narodu. Enako je odločno nastopil proti vsakemu zatiranju in je zlasti odločno nastopal z govorjenjo in tiskano besedo, ko so Habsburžani zatirali Hrvate in mnoge izmed njih po krivem spravljali pred sodišče zaradi veleizdaje.

Bil je že visoko v letih, ko se je vnel svetovni požar. Posrečilo se mu je pobegniti iz Avstrije v Švico, kjer je začel nemurno delati za svoj narod čehoslovaški. Prepotoval je Francijo in Anglijo in se naposled odpravil v Rusijo. Povsod je govoril, da mora njegov narod dobiti samostojno državo. Slovani v Avstroogrski morajo postati svobodni! Navduševal je svoje rojake, da so osnovali lastne legije, s katerimi so se borili proti Nemčiji in Avstriji. Naposled je dosegel, kar je želel: Čehoslovaški narod je dobil svojo lastno veliko republiko in dosegli smo svobodo tudi mi Jugoslovenci. A oni, ki se je za to najbolj trudil, je postal prvi voditelj in predsednik republike. Letos v marcu je dopolnil šestinosemdeset let in ob tej priliki je spet ves čehoslovaški narod navdušeno dokazal pred vsem svetom, kako drag mu je njegov voditelj. Zaradi starosti in bolehnosti se je pred meseci umaknil na svoj grad, ki mu ga je podaril hvaležni narod. Do smrti ostane častni predsednik češkoslovaške republike, a nesmrten ostane med narodom, ki ga ljubeznivo imenuje **tatiček Tomáš Mašaryk**.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na ljubljanskem žvinskem sejm so se trgovali za kg žive teže: voli I. po 4.25 do 5, II. po 3.50 do 4, III. po 3 do 3.50, krave debele po 3 do 4, klobasarice po 2 do 3, teleta po 5 do 7 Din. Prasci so

se prodajali po 130 do 225 Din za rilec. — Na mariborskem žvinskem sejm so bile cene za kilogram žive teže: debelim volom po 3.50 do 4, poldebelim po 3 do 3.50, plemenskam po 3.20 do 3.50, bikom za klanje po 3.25 do 3.50, klavnim kravam debelim po 3 do 3.75, plemenskim kravam po 2.50 do 3, kravam za klobasarje po 1.80 do 2, moznim kravam po 3.25 do 3.80, brejim kravam po 3.25 do 4, mladi živini po 3.25 do 4, teletom po 4.50 do 5.50 Din.

SVINJE. Na ptujskem sejm so bile cene za kg žive teže: pršutarjem 5 do 5.50, debelim svinjam 6, plemenskimi 4.75 do 4.90 dinarjev; kg mrtve teže pa se je prodajal po 7.50 do 8.50 Din. Prašičke, stare 6 do 12 tednov, so prodajali po kakovosti od 100 do 150 Din za rilec.

Sejmi

- 20. aprila: St. Ij pod Lurjakom, Motnik, Leskovec, Radeče pri Zidanem mostu, Ig, Krka, Rogatec, Sv. Lenart v Slov. gorah, Turnišče, Vače, Vojnik;
- 21. aprila: Novo mesto, Bušeha vas, Metlika;
- 22. aprila: Razkrižje, Vransko;
- 23. aprila: Ptuj, Sv. Jurij ob južni železnici;
- 24. aprila: Guštanj (samo za živino), Mozirje, Zdole pri Brežicah, Planina pri Rakeku, Radovljica, Žužemberk;
- 25. aprila: Beltinci, Bučka, Dobova pri Brežicah, Dol pri Hraštniku, Grosuplje, Hotedšica, Hotavlje (samo za blago), Kostrivnica, Mozelj, Oplotnica, Sv. Jurij ob Ščavnici, Vuzenica.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah s prišteto premijo:

- 1 nizozemski goldinar za 29.68 do 29.83 dinarjev;
- 1 nemško marko za 17.54 do 17.48 Din;
- 1 angleški funt šterling za 216.05 do 218.11 dinarjev;
- 1 ameriški dolar za 43.35 do 43.71 Din;
- 100 francoskih frankov za 287.96 do 289.40 dinarjev;
- 100 češkoslov. kron za 180.69 do 181.80 dinarjev.

Vojna škoda se je trgovala po 356 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 81 Din. Avstrijski šilingi so bili v zasebnem kliringu po 9.10 Din in nemške klirinške marke po 14 dinarjev.

DOMA

Naposled se je Perina odločila, da bo Rozalijo spremila. Tako bo vsaj napravila kratek izprehod v prijetni družbi, čez travnike in gozdove.

Tako dolgo sta se potikali okoli, da se je začelo že mračiti.

Rozalijo je zaskrbelo.

»Kaj bo le rekla teta Zenobija, ko me tako dolgo ne bo nazaj!« je vsa prestrašena dejala.

»Kaj naj pa reče?«

»Ostela me bo,« je žalostno odvrnila Rozalija. Potem se je pa le nekako pomirila in razvedrila. »Prava reč!« je naposled rekla in odmahnila z roko. »Jaz sem se dobro imela in ti tudi. Ali ne?«

»Če si bila že ti vesela,« je odvrnila Perina, »ko imaš dovolj svojih ljudi, pomisli, kako moram biti šele jaz, ki sem sama na svetu.«

»Tudi to je res ...«

K sreči je teta Zenobija prav tedaj ko sta se vrnili, nosila stalnim gostom večerjo na mizo, in Rozalije ni utegnila oštevati. Tako se je tudi Perina lahko domenila zaradi hrane in stanovanja kar z Rozalijino babico. Pogodili sta se tako, da bo dajala petdeset frankov na mesec za hrano in dvajset frankov za sobico z enim oknom, ogledalom in umivalnikom.

Ob osmih zvečer je sedla Perina k večerji v obednici, ki je bila že skoraj prazna. Ob pol devetih je šla v trgovino po obleko, ki je morala biti ob tej uri že popravljena, ob

devetih pa je legla. Skrbno se je zaklenila. Dolgo ni mogla zatisniti oči, tako zelo so jo zmedli dogodki tega dne. In naposled je zaspala v trdnem upanju, da je zdaj njena usoda zagotovljena in da se ji ne bo več slabo godilo.

Drugo jutro je šla ob določenih uri h gospodu Vulfranu. Zelo se je začudila, ko je videla, da je nenavadno resen. Ko ga je pozdravila, ji izprva niti odgovoril ni.

»Kaj sem vendar stonjala, da mi ni všeč?« se je prestrašeno vprašala.

Toda kmalu je vse zvedela, kajti gospod Vulfran ji je kar naravnost rekel:

»Zakaj mi nisi povedala resnice?«

»Kaj vam pa nisem povedala?« je preseščeno vprašala.

»Kje si se mudila, kar si prišla v Marau-court?«

»Ali vam nisem vsega rekla?«

»Rekla si mi, da si se nasečila pri Rozalijini babici. Kje si bila pa potem, ko si se od nje preselila? Povem ti namreč kar naravnost, da sem pozvedoval po tebi in da je Zenobija, Rozalijina teta, povedala, da si spala samo eno noč v njeni hiši. Potem pa si baje izginila ne da bi kdo vedel, kje si vzela stanovanje.«

Perina je bila izprva zelo v strahu, toda takoj se je pomirila:

»Lahko vam povem ime osebe, ki ve, kje sem bila ves ta čas,« je mirno dejala.

»In to je?«

»Rozalija, njena vnukinja. Ona vam lahko potrdi to, kar vam bom zdaj povedala, če se vam bo seveda zdelo vredno poslušati.«

»Zaradi mesta, ki ga boš zdaj imela pri meni, moram vedeti, kako si živela.«

»Povedala vam bom torej, gospod. Potem pokličite Rozalijo, ki vam bo vse potrdila, pa se boste prepričali, da si nisem ničesar izmišljala.«

»Lako bom tudi storil,« je niti ne odvrnil gospod Vulfran. »Kar začni!«

Tedaj mu je najprej popisala tisto strašno noč v sobi pri Rozalijini babici, kjer sploh ni mogla pošteno zaspati zaradi slabega zraka in nemira.

»Ali nisi mogla prenašati tega, kar lahko druge delavke prenašajo?«

»Druge delavke niso živele zmerom na svežem zraku,« je rekla Perina. »Čeprav sem bila vajena marsičesa, tudi stradanja, vendar v tej sobi nisem mogla strpeti.«

»Ali je soba res tako nezdrava?« se je začudil gospod Vulfran.

»O, gospod, če bi jo videli, ne bi dovolili delavkam, da bi v njej stanovale.«

»Nadaljuj!«

Potem je začela pripovedovati, kako je odkrila otok in kako ji je prišlo na misel, da bi si uredila lovsko kočico za stanovanje.

»Pa se nisi prav nič bala?« jo je vprašal gospod Vulfran.

»Se nikoli se nisem bala.«

»Ali misliš kočico ob ribniku na levem bregu?«

»Da, gospod.«

»Ta kočica je moja in jo uporabljata moja nečaka, kadar gresta na lov. Torej si tudi tam spala?«

»Ne samo spala, ampak tudi delala, jedla in še celo Rozalijo sem imela tam na kosilu,« je dejala Perina. »Saj bi vam vse povedala, če ne bi vedela, da se boste pri mo-

Drobne vesti

— Ukinjena prepoved izvoza živinske krme. Ministrski svet je za zagotovitev prehrane domače živine izdal sredi decembra odlok o začasni prepovedi izvoza živinske krme, in sicer ovsa, ječmena, sena, detelje, lucerne, grahorice, slame, otrobov in sušenih rezancev od pese. Ta prepoved izvoza živinske krme je veljala že doslej. Čeprav je že na razpolago zelena krma, tako da ni več nevarnosti zaradi pomanjkanja krme. Zaradi blage zime je celo ostalo dokaj neporabljene živinske krme, zlasti otrobov in suhih rezancev od pese. Zato je kmetijski minister na prošnjo zbornice in sladkornih tvornic in na podlagi sklepov gospodarskofinančnega odbora predložil ministrskemu svetu odlok, da se ukine prepoved izvoza otrobov, sušenih rezancev, sena od detelje, lucerne in grahorice. Ta sklep je ministrski svet odobril.

DOPISI

PRECETINCI. V Precetincih blizu Ljutomeru ni bilo že od leta 1910. nobenega požara, nedavno zvečer pa je na nepojasnen način nastal ogenj pri posestnici Znidaričevi Tereziji Mati in hčerka sta hitro rešili iz pošopja, kar se je dalo rešiti, še preden so prihiteli na pomoč sosedje. Zgorelo je samo ostrešje s svinjskimi hlevi vred, ki so bili leseni. Pozneje je prišla na pomoč gasilska četa iz Berkovcev — Na Marijin praznik so neki fantje iz Radoslavcev z noži napadli fante iz Precetincev. Pri tem je bil eden izmed precetinskih fantov precej ranjen v levico. Tudi eden napadalec je dobil poškodbe.

SODRAŽICA. Občinski odbor Rdečega križa je priredil samaritanski tečaj, ki se je vršil od 16. februarja do 29. marca. Tečaj je obiskovalo 58 tečajnikov, ki so z zanimanjem sledili predavanjem in praktičnim vajam banovinskih zdravnikov g. dr. Ivana Logarja in g. dr. Ivana Oražma, ki je iz ljubezni do stvari in od veselja nad tako nepričakovano dobrim obiskom hodil iz Ribnice predavat. O Rdečem križu je predaval predsednik tukašnjega odbora RK, šolski upravitelj g. Stanjo Vodopivec. Uspeh tr-

da predavateljev in veselja udeležencev je bil lep. Izpit je pokazal prav dobro, pri nekaterih celo odlično znanje. Obema gg. zdravnikoma lepa hvala za njun nesebični trud. Tukašnji Rdeči križ ni ponosen samo na ta samaritanski kader, temveč tudi na svoj podmladek, ki ima na tukašnji šoli kuhinjo, ki vzorno deluje že osem let. V zimski dobi deli potrebnim učencem toplo kosilce, ki ga pripravljajo podmladkarice same, da se tako že v mladosti navadijo na pravilno kuho in obenem na usmiljenost do ubožcev. Da more kuhinja vršiti to svojo nalogo, se moramo zahvaliti velikodušnosti tukašnjega krajevnega šolskega odbora, ki vsako leto priskoči na pomoč z znatno vsoto in banski upravi, ki nas podpre z vsoto 500 Din letno. Toda tudi učenci sami se dobro zavedajo dolžnosti, ki jih jim nalaga ruštvo, zato nanosijo v koš podmladka krompirja, fižola in koruze. Vsem darovalcem, ki pomagajo, da vrši šolska kuhinja podmladka RK svoje človekoljubno delo, se tukašnji odbor prav toplo zahvaljuje. Pozivamo vse, ki stoje še izven vrst RK, da se vpišejo v RK. Kdor podpira RK, pomaga pomoči potrebnim!

SOLČAVA (Smrtna kosa). V Logarski dolini je po daljšem bolehanju umrl g. Klemen Robnik, po domače Logar, veleposestnik in gostilničar. Pogreba se je udeležila malodane vsa župnija. Pokojnik je bil po vsej Savinjski dolini znana osebnost, posebno znan pa je bil med letoviščarji, ki posejajo Logarsko dolino. Tujski promet v Logarski dolini je bil pred vojno malenkosten in mu je Piskernikovo zavetišče zadostovalo. Po prevratu pa se je tujski promet mogočno razvil in Piskernikovo zavetišče ni več moglo pod svojo streho sprejemati številnih posetnikov. Pokojnik Logar je to spoznal. Svojo, gradu podobno hišo je prezidal, napravil iz velikih soban za letoviščarje primerne sobe in prosil za gostilniško koncesijo, ki jo je tudi dobil. Gostilno je vodila pokojnikova žena Helena s hčerkami tako uspešno, da je Logarski hotel zaslovel daleč na okrog. Pokojnikov naslednik je sin France, ki je že doslej v glavnem vodil gospodarstvo. Pokojniku boji ohranjen blag spomin, njegovi rodbini naše sožalje!

Sv. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Dramski odsek društva kmečkih fantov in deklet pripravlja za veliko noč veseligrno v treh de-

janjih »Vaška Venera«. Predstava bo v šoli ob pol 15 uri. Ne zamudite lepe prilike, da se od srca nasmejete in tako za dve urici pozabite na težave življenja. Vstopnina skrajno nizka. Na svidenje!

Zadnji opomin lanskim zaostankarjem!

Naročnike, ki so še kaj dolžni za preteklo leto, pozivamo **nepreklicno** zadnjikrat, da plačajo dolg na naročnini najdalje v 10 dneh. **Kdor zdaj ne bo plačal, mu bomo list ustavili brez nadaljnega obvestila.** Položnice ima vsakdo že doma, saj smo jih že večkrat priložili. Kdor jo je izgubil, naj piše na upravo »Domovine« po drugo. Pričakujemo, da bodo plačali vsi, ki jim je list pri srcu in ki se zavedajo dolžnosti naročnikov.

Prosimo pa tudi druge cenjene naročnike, ki letos niso poslali še nikake naročnine, da jo plačajo še pred prazniki ali takoj po njih zaradi reda in olajšanja dela pri upravi lista.

Uredništvo »Domovine«.

Domače novosti

* **Vesel dogodek v družini kneza namestnika Pavla.** Iz Beograda poročajo: V torek je Nj. Vis. kneginja Olga rodila v Belem dvoru zdravo žensko dete. Porod je potekel v redu.

* **Za ustavitve eksekucij.** Glede na časopisne vesti, da je gospodarski odbor ministrov pristopil h končni ureditvi vprašanja dolgov in ustavitve eksekucij, so odposlali trgovska in obrtna društva, pripravljali odbor Društva dolžnikov in Društvo posestnikov hiš predsedniku ministrskega sveta dr. Stojadinoviču in ostalim ministrom brzojavno prošnjo, naj se ustavi eksekucije za vse ustanove, ne samo za kmete in da se naj raztegne razdolžitev tudi na trgovce, obrtnike, uradnike delavce in na vse, ki so in-

jem pripovedovanju dolgočasili. Šele takrat sem se preselila iz kočice, ko sem morala na vaš ukaz tolmачiti angleškemu strojniku vaša navodila. Zadnjo noč sem spala spet pri Rozalijini babici, ker sem imela toliko denarja da sem si lahko najela sobico, kjer stanujem čisto sama.*

»Ej, saj moraš biti že bogata, če si lahko še svojo prijateljico povabila na kosilo...«

»Saj bi vam rada povedala, kako je to bilo, če bi si upala...«

»Kar povej in nič se ne boj.«

»Ali morete del svojega dragocenega časa porabiti za poslušanje takšnih neumnosti?«

»Dragocenega časa...« se je žalostno nasmehnil gospod Vulfran. »O, kako dolge so mi časih ure, ko časa ne morem več tako izrabljati, kakor sem ga nekoč... Da, tako dolge so ure in tako... prazne...«

Perina je videla, kako je švignil čez obraz starega tovarnarja teman oblak, ki je razkrival vse njegovo trpljenje in žalost. In ona je mislila, da mora biti srečen, ker ima vsega v izobilju... Sicer je pa sama vedela, kako hudo je človeku, ki izgubi svoje najdražje... Tudi ona je izgubila starše. On sicer ni poznal pomanjkanja, toda razen pomanjkanja so še druge reči na svetu, ki jih človek hudo občuti. Obraz gospoda Vulfrana je izdajal, da je moral starec že dosti pretrpeti.

Če bi ga poskusila spraviti v dobro voljo? Če bi se ji posrečilo, da bi ga razvedrila? Vedela je, da bo to težavno, ker je preprosto dekle, ki se ne razume dosti na to, kako je treba človeka tolažiti...

In začela je z vedrim glasom pripovedovati, kako je bilo takrat pri tistem kosilu:

»Najsmešnejše je bilo to, kako sem si pripravila posodo, da sem lahko kuhala, in kako sem sestavila jedilni list brez vsakih stroškov...«

In povedala mu je vse, kako je živela v kočici in se skrivala pred ljudmi.

Vmes je neprestano opazovala tovarnarjev obraz, da bi takoj prenehala, čim bi opazila, da se mož dolgočas.

Toda na njegovem obrazu se ni nič videlo, da ga njena zgodba ne bi zanimala.

»To si vse sama storila?«

S temi in podobnimi besedami je pogosto segel v njeno pripovedovanje.

Ali pa jo je vprašal kakšno podrobnost o dogodkih, ki jih je le na kratko omenila, ker se je bala, da se ne bi njena zgodba zavlekla v brezkončnost.

»Tako je torej bilo!« je vselej začudeno vzkliknil, kadar je končala.

Ko mu je naposled povedala že vse, kar je bila došla, odkar je prišla v Marau-court, ji je nežno položil roko na glavo in ji rekel:

»Pogumnó dekle si. Z veseljem vidim, da se da iz tebe še kaj napraviti. Zdaj pa pojdi v svojo pisarno in delaj tam, kar se ti ljubi. Ob treh pojdeva oba ven.«

OSEMINDVAJSETO POGLAVJE

Perina kot voznik.

Perinina oziroma Venditova pisarna ni bila ne po svoji prisotnosti ne po svoji opremi podobna tisti, ki jo je imel gospod Vulfran. Bila je majhna in je imela samo

mizo z dvema stoloma knjižno polico iz črnega lesa in čez vso steno velik zemljevid, kjer so bile zarisane vse paroplovne zveze po svetu. Vendar pa je bila pisarna vzlic svoji skromnosti prav prijetna, zlasti ker se je skozi okno videlo na dvorišče, ki je bilo zasajeno z drevjem. Sosedni sobi sta imela oba tovarnarjeva nečaka, malo dalje pa je bila soba, kjer so imeli knjigovodstvo in blagajno. Onstran hodnika je bila majhna dvorana, kjer je gospodoval inženjer Fabri s svojimi uradniki.

Ker ni imela Perina nikakšnega dela in se ni upala sestiti za Venditovo mizo, je sedla na stol zraven vrat. Da bi pregnala čas, je začela prebirati razne besedniške, ki jih je bilo na knjižni polici vse polno. Rajši bi bila seveda imela kakšne druge knjige, toda ker jih ni bilo, se je morala zadovoljiti pač s temi.

Naposled se je oglašil zvonec, ki je naznanil, da je ura že poldne. Perina je bila ena prvih, ki so šli. Med potjo sta jo dohitela Momblex in gospod Fabri, ki sta bila kakor ona namenjena k Rozalijini babici na kosilo.

»Zlomka, gospodična, nikar ne glejte tako boječe.« Je dejal Momblex, ki mu očitno ni bilo prav všeč, da tovarnar tako cenil Perino.

»Saj smo zdaj vendar tovarišji...«

Te besede, ki jih je izrekel tako, da je Perina v njih čutila zasmeh, so jo izprva nekoliko zmedle. Toda hitro se je zbrala in rekla:

»Vaša tovarišica pa res še nisem. Kvečjemu Viljemova...«

na osem mesecev, Ivan Vedečnik na šest mesecev, Elizabeta Matkova na pet mesecev strogega zapora. Vsi, razen Vedečnika, ki je brez premoženja, so tudi obsojeni na plačilo povprečnine v skupnem znesku 1000 Din.

*** Aretirani poslanci so izročeni sodišču.** V zvezi z atentatom v narodni skupščini 6. marca aretirani poslanci so bili izročeni sodišču. Beograjska policijska uprava je o tem izdala obvestilo, ki pravi, da je zaključila preiskavo in osumljene narodne poslance in vse preiskovalne spise izročila sodišču za zaščito države. Izročeni so bili sodišču nastopni poslanci Damjan Arnautović, Dragiša Stojadinović, Vasilije Trbić, Radivoje Nanović, Dragiša Milovanović, Jovan Nenadović, Mirko Urošević, dr. Srpk Vukanović, inž. Nikola Kabalin, Dragoljub Ivanović in Mihajlo Djurović.

*** Uboj na beograjskem vseučilišču.** Na beograjskem vseučilišču je prišlo 4. t. m. med dvema skupinama dijakov do spopada, ki se je končal zelo žalostno. Ubit je namreč bil mladi študent prava Žarko Marinović iz Črne gore. Že nekaj dni je del beograjskih visokošolcev zahteval, naj začno tudi na beograjskem vseučilišču stavko. Večina slušateljev je to zahtevo odklanjala, in tako so se predavanja vršila naprej. Bitka se je nadaljevala le z letaki, ki so bili sicer po vsebini ostri, a niso mogli nikomur škoditi. Usodnega dne pa je prišlo okrog 50 študentov na medicinsko fakulteto. Hoteli so prepričati tam se vršča predavanja. Visokošolci, ki so se zbrali k predavanju, so se postavili v bran. Prišlo je do pretepa, ki se ga je udeležilo kakih 70 do 80 visokošolcev. Naenkrat se je slišal bolesten krik. Neki študent se je zgrudil na tla, drugi pa so se razbežali. Na tleh je ležal Žarko Marinović, zaboden z nožem v hrbet. Takoj so ga prenesli v bližnjo bolnico, toda zdravniška pomoč je bila že prekasna. Kot krivec se je na policiji sam javil medicinec Slobodan Nedeljković. Izjavil je, da je hotel poslušati predavanja in da se je postavil s svojimi tovariši v bran, ker so drugi hoteli predavanja s silo preprečiti. Ti so navalili nanj, ga obkolili in ga začeli pretepati. V silobranu je posegel po nožu. Policija je v sporazumu z vseučiliškimi oblastvi uvedla preiskavo in je aretirala okrog 10 visokošolcev.

*** Ženin ljubimec v bolnišnici strelja na njenega moža.** V mir bolnišnice so te dni odjeknili ostri strelji. V ženski bolnišnici v Ljubljani leži že del časa bolna Marija Pančurjeva, žena trgovskega sodruka Stanislava Pančurja z Viča. Soba ima samo šest postelj in samo dve sta bili zasedeni. Pančurjevi so odkazali posteljo v kotu sobe pri oknu. Pančurjevo sta prišla usodnega dne obiskat njen mož in puškarski pomočnik Viljen Kramer iz Ljubljane. O tem je vsa bolnišnica vedela, da ga vežejo srčni odnosi s Pančurjevo. Videz je pa bil, da temu ne ugovarja njen mož, ker je Pančurjeva sama čestokrat pripovedovala ostalima bolnicama o vsem tem. Omenjenega dne pa je na čuden način prišlo do usodnega dejanja. V trenutku je v jezi potegnil Kramer revolver ter začel divje streljati okoli sebe. Zadel je moža bolne Pančurjeve trikrat, četrti streli je opraskal sosedo Pančurjevo. V bolnišnici je začelo v strahu vse bežati. V tem preplahu se je Kramerju posrečilo pobegniti. Divje je vtilral po stopnicah z revolverjem, vse se mu je umikalo in bežalo. Hudo ranjenega Pančurja so takoj prenesli preko ceste na ranočelniški oddelček bolnišnice, kjer se mu je stanje že nekoliko izboljšalo. Kramer se je po dveh dneh sam javil v jetnišnici.

*** Kaznovana brezsrčnost.** Pred malim senatom v Mariboru se je vršila razprava proti 22 letnemu delavcu Ivanu Pelarju, 23 letnemu delavcu Antonu Viherju in 25 letnemu delavcu Feliks Brumenu, ki so bili obtoženi, da so lani oktobra nevarno poškodovali Leopolda Stancerja, ki so ga v Slivnici na ce-

sti napadli. S pestmi in nogami so ga tako obdelali, da je obležal na cesti nezavesten s počeno lobanjo. Nezavestnega so nato položili sredi ceste in je le naključju pripisati, da ga ni povozil še kak avto. Stancerja so nekaj časa po napadu našli ter ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje. Obsojeni so bili: Ivan Pelar na sedem mesecev strogega zapora, Anton Viher na osem mesecev in 15 dni strogega zapora, Feliks Brumen na šest mesecev in 15 dni strogega zapora.

„NORMANDIE“

zopet privede v domovino naše ameriške rojake.

Naši ameriški rojaki se že sedaj pripravljajo, da tudi v letošnjem letu posetijo domovino v čim večjem številu. Kakor vsako leto, bodo tudi letos organizirali svoje izlete po FRANCOSKI LINIJI, ker so jim njeni luksuzni express-parniki najbolj priljubljeni.

Prvi izlet vodi g. LEO ZAKRAJSEK, poznani zastopnik v New-Yorku, in sicer z najnovejšo ladjo sveta »NORMANDIE«, ki odpluje iz New-Yorka dne 17. junija.

Druga skupina naših rojakov, ki bodo večinoma iz Clevelanda pa se vkrca 15. julija v New-Yorku pod izkušenim vodstvom gospoda Augusta Kollandra, na »NORMANDIE«, ki je po ponovni ugotovitvi strokovnjakov

še vedno največji brzoparnik sveta, saj ima 82.799 ton.

Pojasnila o prihodu daje zastopstvo FRENCH LINE v Ljubljani, Masarykova cesta 14.

*** Avtomobil je ukradel.** Prav ameriški način tatvine je bil izvršen v noč na nedeljo v Mariboru. Poslovodja Friderik Müller se je pozno nahajal v Grajski kavarni, pred kavarno pa ga je čakal njegov avto. Ko je hotel domov, se je na ulici zastoj oziral za svojim vozilom. Nekdo mu ga je odpeljal. Müller je preiskal vse mariborske ulice, obvestil je o tatvini tudi policijo, ki mu je pomagala pri iskanju, pa je bilo vse zaman. V nedeljo zjutraj pa je prispela iz Kamnice vest, da leži v bližini vasi nek avto v obcestni grabi. Izkazalo se je, da je to Müllerjev avtomobil, ki mu ga je neznanec ukradel ponoči pred kavarno ter se odpeljal proti Kamnici. Med potjo pa ga je zaneslo v grabo kjer se je avto prevrnil. Vozač je očitno odnesel pri nesreči zdravo kožo, pustil pa je avto v grabi in jo tiho pobrisal. Morda gre le za skrajno neukusno šalo.

*** Tihotapec so ustrelili zaupnika avstrijskih finančnih stražnikov.** Pred dnevi so našli v bližini Perkernikovega posestva na meji pri Prevaljah možko truplo. V mrtvecu so orožniki spoznali 35 letnega lesnega delavca Luko Pavlaka iz okolice Velikoveca. V košari, ki jo je nosil Pavlak s seboj, so našli tri hlebe kruha in staro odevjo. Ker je bil Pavlak avstrijski državljani in ker je truplo ležalo na avstrijskih tleh, so ga prepeljali v mrtvašnico v Pliberku. Pri raztelesenju so dognali, da je bil Pavlak ustreljen z revolverjem v glavo. Domnevajo, da so nesrečnega Pavlaka ustrelili tihotapec, ker so vedeli o njem, da je bil zaupnik avstrijskih obmejnih finančnih stražnikov.

*** Tatovi pod ključem.** Nedavno so bili aretirani brata Lojze in Ivan Udovč iz Most v Ljubljani in neki njun tovariš. Ukradli so iz Hribnikove tvornice v Vižmarjah razno blago. Policija je pa prišla na sled še drugim njihovim tatvinam. V Obrijah in Mostah je namreč naletela na precejšnjo zalogo raznega trikotažnega blaga. V preiskavi so ugotovili, da je bilo blago ukradeno lani decembra s tovornega avtomobila med vožnjo Ljubljana-Litija. Tatovi so med vožnjo splezali na tovorni avtomobil, prerezali vrvi

in plahito in zmetali blago na cesto ter ga odnesli.

*** Požigalec je Pregnal.** Nedavno ponoči je kozjanski brivec Drago Majdak ostavil Preskarjevo gostilno v Podsredi in se odpravil domov. Ko je šel mimo Kunejevega dvorišča je zagledal, kako se s spodaj ležečega travnika približuje svetloba. Plamen se je dotaknil slamnate strehe svinjaka in streha je začela tleti. Hitro je priskočil brivec k zgradbi in še videl zločinca, ki je tekel po travniku navzdol, potem pa izginil v južno smer pod trgom v noč. Majdak je zbudil sosede K srečje bilo zraven svinjaka polno gnojnice, na dvorišču pa sod vode, da so lahko ogenj hitro pogasili. Sreča je, da je požigalec opazil g. Majdak, sicer bi lahko žrtev plamena postalo namanj šest s slamo kritih zgradb.

*** Svak mu je razbil glavo.** Te dni sta se pri delu v vinogradu sprla v Žikarjah v Slov. goricah 37 letni posestnik Ivan Polančič in njegov svak, ki je pograbil motiko in udaril Polančiča s tako silo po glavi, da mu je presekala lobanjo. Poškodovanec je bil smrtno nevarno ranjen prenehan v mariborsko bolnišnico.

*** Mrlič, ki je sam zbiral prispevke za svoj nagrobni venec.** V Zagrebu sta se srečala prijetna dama in prijeten gospod, oba ruska izseljenca. Dama se je ob pogledu na gospoda tako prestrašila, da so se ji začela kolena šibiti. Gospod ji je moral pomagati, da je prišla do bližnje veže. Tam mu je povedala, da jo je pred dobrim tednom nekdo prosil, naj prispeva nekaj za venec za njegov grob. Dala mu je 50 Din. Naenkrat je pa srečala moža, ki naj bi bil že umrl. Mož ji je pa povedal, da si je hotel v hudi stiski pomagati na ta način, da se je dal razglasiti za mrtvega. Njegovi znanci so začeli zbirati prispevke za venec in njegov grob. Prispevke je zbiral tudi sam.

*** Po receptu meniha Bertholda Schwarza.** Posestnik in mlinar 31 letni Vinko Flerin iz Goričice je lastnik kamnoloma v Podrečju pri Domžalah. Tam je bilo zaposlenih več delavcev, ki jim je Flerin dobavljal na njih račun smodnik za razstreljevalne skal. Da bi prišel do cenejšega smodnika, se je obrnil do samouka, 36-letnega Antona Krošča iz Podgorice pri Črnučah. Krošča se mnogo zanima za kemijo in je okrog znan kot čarodej. Krošča je napravil in prodal Flerinu svoj smodnik, ki ga je po starem receptu izumitelja Bertholda Schwarza napravil iz solitra, žvepenega cveta in oglja. Flerin je za ta smodnik plačal 14 Din kg, ki drugače stane 25 Din, in je dobiček pridržal. S tem smodnikom so Flerinovi delavci Lovrenc Štefničič, Andrej Nalar, Ivan Belčijan in Jemec Jakob hoteli razstreliti skalovje v kamnolomu. Navrtali so luknjo in natresli smodnika v njo. Ko so hoteli luknjo tesno nabiti, je nenadno nastala eksplozija. Nalarja je naravnost razmesarilo. Izbilo mu je desno oko in prelomilo desno golenico. Lovrenc Štefničič je dobil mnogo lažjih poškodb na rokah in obrazu. Drugi delavci so ostali nepoškodovani. Pred sodnikom-poeidencem okrožnega sodišča v Ljubljani sta se Krošča in Flerin zagovarjala zaradi prestopka zoper občo varnost ljudi in imovine. Krivdo sta skušala omiliti. Zasebni udeležencev je zahteval od obeh obtožencev 75.000 Din odškodnine za oko, nož in bolečine. Sodba: Krošča Anton na tri in Flerin Vinko na en mesec strogega zapora, oba pa vzajemno v plačilo stroškov pri OUZD v znesku 4843, zasebnemu udeležencu za bolečine 5000, za izgubljeno oko 5000 in za izgubo zaslužka 1000 Din. Kar je Nalar več zahteval, se je zavrnil na civilno-pravno pot. Oba obtoženca in državni tožilec so prijavi priziv.

*** Ponoči napaden.** Ko se je nedavno zvečer vračal iz vinograda iz Malkovcev domov v Katjo vas 21letni posestnik sin Repovž Anton, ga je nekdo čakal s kopačico za škarpo in ga udaril po glavi. Hudo ranjenega Repovža so prepeljali v bolnišnico.

Čez trate gre velika noč

Čez trate gre velika noč,
pozdravlja cvetje jo ob poti.
hitro ptički ji naproti
in spremlja jo skrivnostna moč.

Pomlad je tu: vstajenja god
priroda vsa praznuje z nami.
odpevajo ji božji hrami:
»Iz groba res je vstal Gospod!«

»Velika noč, vstajenja dan!«
Spet pritrkavajo zvonovi,
»Gospod je vstal!« pojo glasovi
iz tisoč grl čez hrib in plan.

Soteščan.

Slovenska cvetna nedelja

Na cvetno nedeljo leta 1880. se je na vasi pojavil tuj človek. Prišel je zarana in krenil z lahkim, a samozavestnim korakom naravnost v županovo krčmo. Sedel je v najtesnejši kot blizu velike peči in se začel zvedavo razgledovati po možeh in fantih, ki so stali ali sedeli in se mirno pomenkovali. Ko je bil tujec stopil v sobo in jih pozdravil v nemškem jeziku, so se presenečeno ozrli, za trenutek vsi potihnili ter mu nato, tudi v nemškem jeziku, prijazno odzdravili. Na videz se potem niso več zmenili zanj. Toda, če je le kdo mogel, ga je skrivaj, z ne preveč prijaznim in vprašujočim pogledom naglo ošinil in takoj spet govoril dalje. Prav za prav so vsi vedeli, kdo je in čemu je prišel, dasi ga ni nihče poznal. Ze način, kako jih je zvedavao opazoval, kakor bi jih bil meril, jim je dal razumeti, da je spet eden izmed tistih nemških lovcev, ki stika za zdravimi, krepkimi fanti in možmi, da jih z gorjo obljub zvaabi tja nekam daleč na nemški sever, v neko Vestfalijo, kjer sta premog in železo kar pri vrhu, pa celo srebro in zlato in baker, da je tam, le knapov nič. In prav na cvetno nedeljo ga je moral zlodej prineesti! so mislili fantje in možje, ki so jim bile misli še malo popreji vesele, brezskrbne. oči živahne, besede vedre, zdaj pa so se jim od trenutka do trenutka holi mračili obrazi. Ze so ušibali, koga spelje Nemec iz domače vasi. Gorše nemara pojde, ker je na bobnu. Morda pojde kar je obema sinoma. Vsi trije so pravi hrusti, a kaj naj počnejo doma brez zemlje!

»Za nas doma res kmalu ne bo več koščka zemlje!« je zamodroval Šimen. Vsi so ga pogledali. Nihče mu ni odgovoril. Saj je tudi ta že prestal boben. Hlapec prav gotovo ne ostane. Preponosen je Knap bo. Na njegovem posestvu se pa šopiri tuja spaka, ki ne zna poštene domače besede pametno izpregovoriti.

Tako le so mislili vsak zase in v presledkih glasno modrovali. Prišel je župan in prisedel k tujcu. Kmalu sta se živahno razgovarjala. Ko sta končala, je župan pristopil k možem in jim mračno dejal:

»Kajne, bera bo velika. Dozdaj se jih je že nekaj nad sto odločilo, da pojdejo kopat na nemško Šimen, ti tudi, kajne!«

»Če so mi prodali grunt, zakaj pa ne bi smel še sebe sam prodati!« je zarenčal Šimen. »Po veliki noči pojdemo Hoch Kaiser Franz Josef!« je ujedljivo vzkliknil in zlobno pogledal tujca v kotu. No, tujcu je bilo malo do tega, da bi mu kakorkoli odgovarjal. Moral je držati svoj plen. Možje so pa Šimna s pogledi krotili, naj se vendar ne spozabi, da ne pojde v arest namesto na Nemško.

Solnce je sijalo z vso svojo mlado pomladno močjo na prijazno vasico, ki je bila vsa v belem in rožnatem cvetju. Mimo krčme so prihajale prve gruče otrok z butarami. Možje so postajali pred krčmo, da bi videli, kdo bo imel največjo. Za nekaj časa so pozabili zlovesčega tujca in boben in vso siromaščino. Obrazi so se jim zjasnili in ne-

kaj krepkih šaljk jim je kmalu izzvalo vesel smeh.

Po cesti se je razvila prava procesija butar, krasno pisan dogzen trak, ki se je nihaje pomikal proti farni cerkvi. Malčki so noseč butarice žalostno ali pa tudi zavistno gledali na velike butare, ki so se kar šibile pod težo jabolk in pomaranč. Tu pa tam je tega ali onega prav pošteno zanašalo sem in tja, ker je bila butara vsaj dvakrat večja od njega. Pa ni obupaval. Ponosno je racal težko prestavljajoč svoji nožici dalje pod težkim, pisanim bremenom, ki naj hišo in živino obvaruje strele in bolezni. Možje so se že prav od srca nasmejali in po največji butari prisodili največjo čast osemletnemu Klemenovemu Jurčku, ki je hodil sredi, butaric s korakom orjaka, težko sopeč in malce sklonjen pod velikim nestvorom, ki je bil podoben mladi smreki, na njej pa jabolko pri jabolku. Z vrha, ki ga je kronal košat grmiček brinja, so se pa vili pisani trakovi zdolž butare, se opletali okoli nje, se zaganjali Jurčku v obraz ali pa vihrali kakor pravcato cerkveno bandero.

Jurčka je vse občudovalo. Tako ponosno je šel kakor oča Urh, trški pek, kadar je nesel nebo. Ze res, da se je Jurček pošteno opotekal in se, o joi, zdaj pa zdaj zamaš lovil, da bi ostal z butaro v ravnotežju. Na vsem lepem, in to prav pred županovo krčmo, tako rekoč pred vsemi farani, sta se on in butara, kakor sta bila dolga in široka, sredi ceste zvrnila v prah. Jurček je sprva od presenečenja kar pozabil zajokati. Naslednji se je sklonil cel gozd butar butaric in oličnih vejic. Mladež je zavriskala in zanlesala okoli siromačka. In Jurček je zaiokal, da se Šimen ni mogel več nremagovati. Pohbral je Jurčka iz prahu, pobral še butaro in krenil z njim proti cerkvi, otroci pa za njim divje vriščeč.

»Jurček je jurček! Jurček je jurček!«

Ali možje so se le zmotili. Na koncu vasi se je nekaj zamajalo in izginilo. Pomencali so si oči in spet zastrmeli. Spet se je na koncu vasi nekaj zamajalo, prišlo bliže in spet izginilo. Čez nekaj časa so ugledali velikansko butaro, kar celih pet metrov visoko, košato, pisano, z dolgimi svetlimi trakovi obdano in z jabolki in s pomarančami obloženo. Nosila jo je kovačeva devetletna Manca, v prazničnem belem oblačilu. Ampak, za božjo voljo, kakšno je bilo to praznično oblačilce! Povaliano, prašno, zmečkano, tu pa tam natrgano, toda nad vso to obupno podobo je sijal tako nežno blažen, srečen obraz, tako ponosno trmast pogled, da so se možje kar kmalu nehali krohotati in soglasno priznali, da ma kovačeva mala Manca največjo in najlepšo butaro.

Le Martinčku, ki je bil že tant od fare, čeprav še ni imel za seboj štirinajstih cvetnih nedelj, ni hotelo v glavo, da ga je morala prav kovačeva Manca, ta punčara, posekati z največjo butaro, saj je bila njegova tudi velika. Kadarkoli je Mančino butara le malo zanihala, je bil Martinček takoj zraven nje, se je rahlo, v znamenje nekake kljubovalne zaščite s komolcem doteknil in Mančina butara je napravila mogočen lok, obrisala tega in onega nežno z briniem, potem se je pa s ceste zakadilo, kakor bi bil zdrvel voz mimo. Možje pred županovo krčmo so

Tedaj jo je primahal Jamšek ves potrt in zbehan. »Našega Janka ni nikjer,« jim je prinesel žalostno novico. »Snoči je šel spat kakor po navadi, a danes je njegovo ležišče prazno, fanta pa ni od nikoder.«

»Pa kje naj bi bil?« Na mah je izvedela vsa vas, da je nesreča že izbrala svojo žrtev. Polni sočutja so se zbirali sosedje okrog nesrečnega očeta.

»Fant je bil zmerom lepo doma,« je pravil Jamšek in brisal solze. »Nikamor ni šel brez mojega dovoljenja.«

»Nekdo ga je moral kam odvesti. Morda celo z zvijačo,« so modrovali vaški očetje. Jamšek je sumljivo pogledal fante, rekel pa ni nobene besede.

»Mi ga nismo videli,« je povedal Krečnov Miha v imenu svojih tovarišev.

»Skoda dobrega fanta!« so vzdihovale sosedice in naštevale njegove vrline.

Pred gručo sosedov se je ustavila Jamškova mati v bridkem joku. »O, Janko, Janko!« je vzdihovala in prosila s sklenjenimi rokami: »Pojdite, ljudje božji, in po-

iščite gal! Ne čakajmo ga s prekrizanimi rokami!«

»Pojdimola! Skupina mož in fantov se je namenila v grapo, kjer je vezala prepad ozka brv, ki se je pod nogami že šibila. Nič ni bilo lažjega kakor pasti tamkaj v globino.

Z iskalci je odšla tudi Jamškova mati. Ob češnji je zaupno pogledala v križ in zajokala. »Ti ga varuj in privedi nazaj!« ga je priporočila višjemu varstvu.

»Mama!« Nekdo je poklical ženico s tihim, a vendar razločnim glasom.

»Janko!« ga je vsa srečna spoznala po glasu. »Kje pa si, moj Janko?«

»Tukajle,« se je oglasil odgovor.

»Kje? so strmeli sosedje.

»Tukaj v češnji...«

»Oho!« Vsa žalost in resnoba sta se na mah izpremenili v veselje. Brž so postavili lestvo in potegnili izgubljenca iz drevesa.

Strah, ki je vso noč preganjal Smohorce, je bil pojasnen.

Soteščan.

Spomin

»Fant, ali veruješ v spomine, ki pomenijo nesrečo,« me je vprašal nekoč Jelenc, stara moravska korenina.

»Ne vem, kako bi rekel,« sem se izognil odgovoru.

»Nesaj je na tem, pa naj bo že, kar hoče. Mož, ki ni bil praznoveren, mi je povedal nastopno ganljivo zgodbo:

»Včeraj je minilo 50 let, odkar sem bil na oprasku v bližnjem mestu. Hodil sem peš, zakaj takrat se še nisimo vozili z vlakom. Zena me je prosila, naj se vrnem vsaj do večera. Otroci pa so sitnarili, naj jih vzamem s seboj, česar seveda nisem mogel storiti.

Najbolj vsiljiva je bila moja triletna Minka. Spremila me je do kraja vasj ter se zagrnala v silen jok, ko se je morala vrniti z materjo, ki jo je komaj odtrgala od mene.

Vso pot me jes premijala neka temna slutnja. Ko sem dospel nazaj v bližino doma, se je že temnilo. Tam na ovinku pod vasjo me je iznenadilo tiho ječanje. »Ata!« je kriknilo nekaj tako obupno in pretresljivo, da me je bilo groza.

»Minka, ali si ti?« sem zaklical v temo. Glas je bil podoben glasu moje hčerke. Mislim, da mi gre naproti; morda je ušla od doma in jo je zdaj strah.

Ustavil sem se in ponovno poklical. Nato sem krenil s poti in jo pričel iskati v smeri, odkoder sem čul ječanje. »Minka!« sem ponovil, a ni bilo odgovora.

»Spomin! Doma se je moralo nekaj pripetiti.« Ta misel mi je stisnila srce, da me je kar dušilo. Neka čudna skrb me je gnala domov; rad bi bil tekel, pa nisem mogel. Noge so se mi treste in šibile.

Hiša je bila nenavadno razsvetljena. Slišal sem plaho govorjenje sosedov in jok moje žene. »Za božjo voljo, kaj pa imate?« sem jih nagovoril, dospelši pred hišo.

»Micka, Ivan je prišel,« je nekdo sporočil v vež; moji ženi, ne da bi bil odgovoril na vprašanje.

»Povejte, kaj se je zgodilo,« sem zahteval, a vse je molčalo.

Tedaj je prihitela moja žena vsa obliokana. Oklenila se me je okrog vratu ter se v bridkem joku naslonila na mojo ramo. »Oh, moja draga Minka!« To je bilo vse, kar je mogla spraviti iz sebe.

»Kaj je z Minko? Govori vendar!« sem bil skoro že nejevoljen.

Tedaj je nekdo odprl vrata v sobo. Na klopi pri peči je ležala Minka. Bila je mrtva.

»Minka!« sem zdrsnil na kolena. »Zaspčkala si, pa sem mislil, da si mi prišla naproti. Sai sem te slišal, ko si me klicala. Poglej me, tvoj atek je tukaj in odpustke ti je prinesel kakor si mu naročila.«

Toda Minka je spalnčkala in sanjala o »ančkelih«, kakor je imenovala angelce v svojih otroški govoric.

»O mraku smo in našli v potoku«, mi je povedala sosedica. »Ves dan je govorila o tebi, zato so doma menili, da ti je šla naproti. Hotela je čez vodo, pa je omahnila na ozki brvi.«

Starec je končal svojo zgodbo in si obrisal solzo. »Vid'š deklica je utonila prav tedaj, ko sem slišal spomin.«

Soteščan.

Pirhi za mlade risarje

Vsako izmed tehle podobice lahko narišeš z eno črto.

Kotiček za ugančarje

STEBER

SL*KA
GO*AR
SL*KA
GO*AR
KR*PA
RO*AR
SL*NA
PO*OD
VI*AR
GR*ZA
SE*ER

Namestu zvezdic vstavi prave črke, da dobiš v vodoravnih vrstah besede, v srednji navpični pa velikonočno željo.

*

UGANKARSKA VPRAŠANJA

Kako vzamemo iz številke devetnajst eno, pa nam dva, set ostane?

Kako razdelimo osem na dva dela, da nihče ničesar ne dobi?

V čem pogine pri nas največ krav?

Kaj ljudje najbolj gledajo, kadar se ne vidi?

Kdor ga pozna, ga ne vzame, a kdor ga ne pozna, ga vzame. Kaj je to?

RAČUNSKA UGANKA

Delavec je moral izkopati vodnjak. Za prvi meter globine je dobil 50 dinarjev za vsak naslednji meter pa po 30 več kakor za prejšnjega. Kako globok je bil vodnjak, če je dobil za vse delo 2200 dinarjev?

*

SKRIVALNICA

Spoved, sejalec, poslopje, venček, Fiji, pogrebec, poglavar, sleparstvo, domačija, kovina, najdenček, vezava, naslednik.

Vzemi iz vsake besede tri zaporedne črke, pa dobiš znan rek.

*

MAGIČEN LIK

A A E E E
E I I J K
K L L L L
L M N O O
O O P S S

Besede pomenijo: 1. delo; 2. pripravo za da bo dosegel še kal več kakor stopnjo majorja, samo če bo ohranjen pri življenju in čiščenje; 3. poslopje za seno; 4. preroka; 5. obratovališče.

Besede se berejo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

NI UTEGNILA

Mož: »Ženka, s kom si se pa toliko časa razgovarjala na hodniku?«

Žena: »S sosedo: mudilo se ji je, pa ni utegnila stopiti v sobo...«

DVA ŠKOTA

A: »Zakaj pa nosite tako dolgo brado?«

B: »Brat je pred 10 leti odrinil v Avstralijo, pa je britev vzlet seboj.«

RES JE

Gospa: »Pravijo, gospod ravnatelj, da ste zrasli iz zelo skromnih začetkov.«

Ravnatelj: »Da, kakor so mi povedali, sem tehtal ob rojstvu samo tri kilograme.«

Moja mamica naj se smeje, tudi kadar pere!

Tudi kadar pere naj ima mamica časa zame, naj ima dobrovoljen obraz in naj ne bo po pranju tako strašno utrujena!

Zato vzame za pranje vedno Schichtov Radion, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

POPOTNIKOVA TORBA

Tako se gremo politiko . . .

Limbuš pri Mariboru, aprila.

Prejeli smo:

»Slovenec« je objavil 31. marca med mariborskim novicami tole: »Napad v Limbušu. V nedeljo zvečer je napadla večja skupina »nacionalistov« v Limbušu mirno družbo. Limbuški »narodnjaki« so ta napad pripravili tako, da so poslali z avtomobilom po pomoč v Ruše. Očitno se nekateri še niso ničesar naučili in mislijo, da so še vedno omejeni gospodarji . . .«

Da bo javnost pravilno poučena, kako je bilo, objavljamo nastopno pojasnilo:

V nedeljo 29. marca je prišla okrog 2. ure iz nekega vinotoča v gostilno gospe Robičeve v Limbušu precej vesela družba, ki so jo sestavljali novi upravniki banovinske trsnice v Pekrah g. Ivan Strašek, njegov pomočnik g. Jakob Pihlar, visokošolca gg. Kazimir Kukovič z Laznice in Kulovec z Benezene in še neki gospod in dve dami. V gostilni je igralo nekaj tamburašev, ki so, kakor je to običaj, ko so odhajali gostje Sokoli iz Maribora, igrali sokolsko koračnico. Ko je novodošla družba to slišala, je zahteval g. Kulovec orlovsko himno, ki je pa tamburaši niso znali. Njegova družba je nato zapela trikrat zapovrstjo orlovsko himno, kmalu na to pa so začeli peti neko sramotljivo pesem na sokolsko himno. Ko so eni peli, so drugi člani te »mirne družbe« vzklikali »Fej Sokoli! Dol s Sokoli!«

V tem času so prišli v gostilno nekateri Rušani, ki so se z avtomobilom pripeljali iz Maribora. Ko so slišali žaljenje Sokolov, je rekel eden izmed njih »mirni družbi«: »Gospoda ne izzivajte, mi smo Sokoli!« Temu je sledilo prerekanje. Ko so Rušani začeli zasedati mizo zraven one, kjer je sedela »mirna družba«, so se spet slišali klici »Ven s Sokoli! Dol s Sokoli!« Tu pa se je nehalo potrpljenje gostov iz Ruš in postavili so glavne izzivače »mirne družbe« na cesto.

Člani »mirne družbe« so zmerjali Sokole še dalje. Ko je odhajal g. Strašek, je še na pragu klical limbuškim Sokolom, ki so skušali miriti: »Hlapci, hlapci!«

Nato je odšla »mirna družba« skozi vas proti Pekram, pa še vedno klicala »Dol s Sokoli! Fej Sokoli!« Slišal se je celo ženski glas: »Fej barabe limbuške! Fej svinje limbuške!«

Nekoliko po polnoči sta se vračala dva člana te »mirne družbe« skozi Limbuš. Svojemu navdušenju sta dala duška s tem, da sta vrgla skozi zaprto okno kamen v zasebno stanovanje gospe Robičeve.

To je resnica.

Zanimivo je, da je istočasno kakor »mirna družba« v Limbušu izzivala mirne goste v neki gostilni v Pekrah družba visokošolcev, pri kateri je bil brat prej imenovanega Kukoviča, visokošolec g. Danilo Kukovič.

Kmečka samopomoč v ptujskem srezu

Majšperk pri Ptuj, aprila.

Podružnica Kmetijske družbe v Majšperku je imela te dni redni občni zbor. Prisostvovalo mu je izredno mnogo članov in precej nečlanov, ker je zbor razpravljal tudi o samopomoči za zboljšanje cen živini. Nayzočni so ugotovili, da so v drugih srezih naše banovine že dvignili cene živini, med tem ko na ptujskih živinskih sejmih doslej to še ni uspelo. Zavoljo tega je zbor soglasno sklenil, da se pozovejo k sodelovanju vse sosedne občine, podružnice Kmetijske družbe in druge gospodarske organizacije ter da se naprosi sresko načelstvo, naj blagohotno podpira stremenje po izboljšanju položaja kmeta s tem, da organizira s pomočjo sreskega kmetijskega referenta ocenjevalne komisije, ki bi ocenjevale živino za prodajo na sejmih v Ptuj in drugod. Občni zbor je izbral iz svoje srede po vseh zaselkih svoji občine zaupnike, ki imajo nalogo, da preprečijo izkoriščanje kmeta po prekupčevalcih in določijo pravične cene živini za prodajo doma.

Pozivamo vse kmetovalce ptujskega sresa, naj sledijo tem sklepom, da ne bo naš srez zaostajal v tej akciji za drugimi. Uspehi ne bodo izostali, če se bodo vsi kmetje zavedali stare resnice, da je v slogi moč.

Osluševo pismo

Osluševec, aprila.

Tukašnja občina je bila ena izmed prvih v ptujskem srezu deležna revizije (pregleda), ki ji je sledila razrešitev. Pritožba je bila zavrnjena. Predaja se je izvršila v petek 3. t. m. Posle predsednika občine je prevzel g. Janžekovič Alojz. Njegov namestnik je g. Zuran Simon. Nadalje so v začasno upravo imenovani gg. Ozimec Jožef, posestnik v Cvetkoveh; Rehar Josip župnik; Megla Milan, šolski upravitelj; Meško Alojz, posestnikov sin iz Polancev. Bivšo upravno občino Sv. Lenart zastopajo štirje člani, a cvetkovsko in polansko po eden, med tem ko so Zamušani brez zastopnika. Prvi ukrep nove uprave je bil ta, da so brez odpovedi in brez navedbe vzrokov odpustili dosedanega služitelja.

V naši občini je društveno življenje precej živahno. Zraven dveh prosvetnih društev, ga-

silske čete, Rdečega križa, Selekcijskega društva, podružnic Kmetijske družbe in Sadiarskega in vrtinarskega društva in političnih organizacij JNS in JRZ se je pred dobrima dvema letoma osnovalo društvo »Virišus unius«, ki združuje najboljše tukašnje javne delavce. Nedavno nam je to društvo priredilo v lastni režiji znano ljudsko igro »Krivoprisežnik«, ki se je baje zelo dobro posrečila. V vlogi nastopajo kmetje, obrtniki, želarji in izobraženci. Za naslednje tedne se napovedujejo opereta »Dvoje src v tričetrtinskem taktu« in igri »Prisega o polnoči« in »Za narodov blagor« kakor tudi predavanje o svobodni ljubezni, za zaključek pa zraven pevskih nastopov »Naša pot v Canosso«. O uspehu teh prireditvev bomo poročali.

Razrešeni predsednik g. Jožko Lah si je 24. marca zlomil nogo. Hudomušneži trdijo, da se mu je ta nezgoda pripetila pri padcu z županskega stolčka. Temu nasproti ugotavljamo, da ta razlaga ni natančna. Točno je, da je bil stolček ob času predsednikove nezgode od enega liberalnega klerikalca in enega klerikalnega liberalca sicer močno podžagan, vendar se je še držal. Pozneje pa se mu padec s stolčka ni mogel pripetiti, ker stolčka ni več uporabljal.

Vremenski preobrat, ki se je 1. aprila uveljavil, je močno pokvaril račune ljudem, ki so verovali v napovedi stare pratike.

Če še omenimo, da je stranšče pri občini čisto, da je bil nedavno med dvema javnima poslopjima izvešen transparent z napisom »Petek slab začetek«, smo izčrpali vse novice, ki so bile v cvetnem tednu predmet razgovorov.

NAŠI NA TUJEM

Drugo največje slovensko mesto na svetu je Cleveland

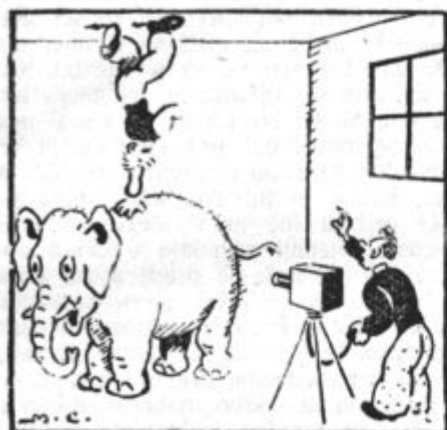
Cleveland, marca.

Letos bodo v Clevelandu velike proslave, ker je minilo 100 let, odkar so oblastva ameriške zvezne države Ohia s posebnim odlokom priznala Clevelandu naslov mesta. Začetek clevelandskega mesta pa sega nazaj do leta 1796., ko je general Moses Cleveland tam ustanovil postajališče svojega trgovskega podjetja, okrog katerega se je naglo širila naselbina kot začetek poznejšega ameriškega vele mesta.

V Clevelandu biva sedaj okrog 50.000 Slovencev in je tako Cleveland za Ljubljano drugo največje slovensko mesto na svetu. Cleveland je največja slovenska naselbina v vsej Ameriki in ima največji slovenski Narodni dom. Cleveland se sploh lahko imenuje mesto priseljencev. V njem živijo veliko

Za smeh in kratek čas

SLONA DRŽI Z ENO ROKO

Zakaj je postal Ožbovt Močnè tako krepak, nam pokažeta slik!

SKOTSKA

V morju se koplje škotska družina: oče, mati in sinček. Sinček plava precej daleč od brega in mati zakliče za njim: »Sinko, nikar ne plavaj tako daleč, saj veš, da je nevarno!«

»Eh, saj plava očka še naprej«, odgovori sinko.

»To je nekaj drugega. Očka je zavarovan, ti pa nisi.«

SOČUTJE

Afriški potnik: Lepo vas prosim, gospod ljudožrc, usmilita se me, saj moram preživljati ženo in tri otroke.«

Zamorski poglavar: »Jaz prav tako!«

NA SESTANKU

Fant in dekle na sestanku zaljubljeno kramljata. Kar vzklikne dekle: »Kaj vidim, Jože, na sencih dobivaš že sive lase.«

»To vendar ni nič čudnega«, odgovori

MOŠKA NEZVESTOBA

Mati: »Strašno, vsakih osem dni imaš drugega zaročenca.«

Hči: »Mama, ali sem jaz kriva, da so moški tako nezvesti?«

GIBANJE

A: »Sam zvišaj cigarete?«

B: »Da, zdravnik mi je predpisal dosti gibanja.«

POMAGATI SI ZNATA

Boštjan in Urh, možica dva, na veselico sta odšla.

Hudo ju s Špelco plesat mika, a kaj, ko je tako velika!

Takole sta si pomagala, da lahko z njo sta zaplesala.

TRPEZNOST

Prodajalec: »Prav gotovo vam povem, gospa, da so te plenice tako trpežne, da jih bo vaš mali lahko nosil vse življenje.«

NI ČUDNO.

Špela: »Ali si slišala, da leži naš sosed raven v bolnišnici.«

Jera: »Beži no, saj sem ga videla včeraj v baru, kako je plesal z neko plesalko.«

Špela: »No da, toda žena ga je tudi videla.«

V KMEČKI GOSTILNI

Gost (v kmečki gostilni): »Oho, gostilničar v mleku plava kravja dlaka.«

Gostilničar: »Kaj mislite, da bo v mleku plavala konjska dlaka?«

SLOGA

Mati: »Otroka moja, zakaj se neki zmerom pričkata? Ali ne bi mogla biti enkrat sporazumna?«

Sinko: »O, saj sva, mamica! Oba hočeva imeti veliko nogometno žogo.«

ZAKONCI IN DOLGO ŽIVLJENJE

Žena: »V časopisih sem brala, da oženjeni ljudje dalje časa živijo, kakor neoženjeni.«

Mož: »To ni res. Oženjenim se samo zdi, da so že dolgo na svetu.«

MODERNI ČASI

Gospod: »Oprostite, gospa, čisto se mi dozdeva, da sem vas že kdaj videl...«

Gospa (premišljuje m reče): »Res je. Če se ne motim, ste bili peti ali šesti moj mož...«

POZNA GA

Žena: »Ali ti je všeč naša nova kuharica?«

Mož: »Všeč.«

Žena: »Sem si takoj mislila in sem ji pravočasno odpovedala...«

NIMA ZAUPANJA V LASTNO VINO

Vinski trgovec: »Pri kom kupujete vino?«

Gostilničar: »Pri vas, kakor veste...«

Trgovec: »Dajte mi tedaj rajši čašo piva.«

NESREČA

»Mamica, mamica, mleko je postalo večje od lonca...«

ZID NA MORJU.

Roženkranc se pelje z ženo v Ameriko. Sredi morja se začne ladja potapljati. Vsa prestrašena začne žena iskati moža in ga najde naposled v kabini, kjer mirno dremlje. Joj, mož, ladja se potaplja!

Mar je to moja ladja? zarenči Roženkranc.

V BRIVNICI

Brivec prišlecu: »Klanjam se — Sluga pokoren — Prosim, odložite! Sedite, izvolite! Kaj ne, krasen dan! Kako se počutite? Prosim, napravite se najudobneje! Kako želite, cenjeni gospod, da ga ostržem?«

Došli (suho): »Molčé...«

RADIO LJUBLJANA

Nedelja, 12. aprila: 9.00: Jutrnji reproducirani koncert. — 9.40: Versko predavanje (prijor Valerian Učak). — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz ljubljanske stolnice. — 11.30 Otroška ura: Striček Matiček govori in poje. — 12.00: Napoved časa, objava sporeda. — 12.15: Slavnostni koncert (pomnožen radijski orkester). — 13.30: Grenadirska godba igra na ploščah. — 16.00: Koncert godbe 40. pp. Triglavskega. — 17.30: Razvoj slovenske drame (XIII. ura): uvodno predavanje, Finžgar (ev. »Divji lovec«, ljudska igra (igrali bodo člani radijske dramske družine). — 19.00: Napoved časa, objava sporeda. — 19.30: Nacionalna ura: Velika noč na Kršu (Kolovič). — 20.00: Koncert tamburaškega orkestra: Velikonočne pesmi. — 21.00: Viktor Parma: Ksenija — opera v enem dejanju (posnetek na ploščah). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, objava sporeda. — 22.05: Valčkova ura (radijski orkester).

Ponedeljek, 13. aprila: 9.00: Vesel pozdrav (plošče). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 9.40: Versko predavanje (dr. Gvidon Rant). — 10.00: Opera in operetna glasba (radijski orkester). — 11.30: Otroška ura: Mikica in Mikec praznujeta veliko noč. — 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15: Za dobro voljo (Melojazz, Gorenjski trio in plošče). — 16.00: Venčki narodnih pesmi s spremljevanjem radijskega orkestra (sodelovali bodo: Ruža Skeletova, Poldka Rupnikova, Ivan Franci in Tone in Roman Petrovičič). — 16.45: Radijski jazz. — 17.30: Pevski koncert Stritarjevega terceta. — 18: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). — 19.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 19.30: Nacionalna ura: O prvotni kulturi našega naroda. — 20.00: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. — 20.45: Harmonika (Avgust Stanko). — 21.30: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 21.45: Našim izseljencem! Velikonočno zvonjenje in prtrkavanje iz znanih slovenskih cerkva. — 22.15: Velikonočne pesmi (trnovski cerkveni zbor vodvodstvom Franceta Marolta). — 22.35: Nagovor bana dravske banovine. — 22.45: Velikonočne pesmi (trnovski zbor). — 23.00: Njeno vstajenje (zvočna igra iz življenja Slovenke na tujem; napisal Vinko Bitenc; izvajali bodo člani radijske dramske družine; režira inž. Ivan Pengov).

Torek, 14. aprila: 12.00: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Slovenski biseri (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Ruski sekstet. — 18.40: Vera svetožalja in večnega miru (Fran Terseglav). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 19.30: Nacionalna ura. Domača obrt v Jugoslaviji (Božo Račič). — 20.00: Prenos opere iz Zagreba.

Sreda, 15. aprila: 12.00: Iz Dvořakovih del (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Lahka glasba. — 14.00: Vremenska napoved, poročila, borzni tečaji. — 18.00: Mladinska ura: Vinko Bitenc: »Citronček«, zvočna slika (člani radijske dramske družine). — 18.40: O strupenih plinih (dr. Josip Justin). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Mesečni kulturni pregled. — 20.00: Večer bolgarske glasbe. — 21.00: Koncert radijskega orkestra. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Citraški koncert (trio »Vesna«).

Četrtek, 16. aprila: 12.00: Med cvetkami in škratji (glasbene slike na ploščah). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Havajske kitare (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00:

Mozaik (plošče). — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Jugoslovanska misel in sokolstvo. — 20.00: Prenos iz Beograda (simfoničen koncert orkestra kraljeve garde). — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Vokalni koncert Majde Lovšetove (spremljal jo bo profesor Marjan Lipovšek).

Petek, 17. aprila: 12.00: Baletna godba (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Ameriški jazzorkestri (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Ženska ura: Keramika (Dana Pajničeva). — 18.20: Koncert na dveh klavirjih (plošče). — 18.40: Delovni čas (Milan Valant). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Pionirji naše botanične znanosti. — 20.00: III. sim-

Franc Gorčič:

Peš po Franciji pred 40 leti

(Dalje).

Ker sem imel do nastopa še devet dni časa, sem odpravil kovčeg po železnici v Montpellier, sam pa sem jo mahnil peš. Tako sem zapustil Bordeaux in departman Gironde, katerega sem prehodil v sedmih tednih na vse strani in doživel toliko telesnega in duševnega trpljenja in razočaranja. Potoval sem preko Castillona, Bergeraca, Agena in Montaubana. Ker sem bil utrujen, sem se že ob šestih zvečer vlegel v nekem nizkem gozdu v gosto grmovje. Komaj sem zadremal, je začelo rositi. Nekaj časa sem še čakal, ker pa je začelo še huje deževati, bliskati in grmeti, sem se dvignil in napotil naprej. Pa sem videl ob cesti hišo, ograjeno s plotom. Lilo je tako, da bi imel vse žepe polne vode, če bi bili iz neprodalnega blaga. Čez plot sem torej zaklical, naj mi odpro, da povedrim do konca nevihte. Posestnik mi je pa zakričal, da bo streljal, če se takoj ne odstranim. Hiša je bila na samotni, ves kraj redko naseljen in pust.

Sel sem naprej. Ura je bila šele nekaj čez sedmo. Tema ko v rogu, lilo pa je kar naprej. Prišel sem do neke hiše. Bila je kavarna. Stavba je bila tako majhna, da bi zadostovala kvečjemu kakšnemu večjemu ptiču za gnezdenje. Naročil sem čašo absinta (neka vrsta žganja) in vprašal, ali bi lahko prenočil. Pa mi je rekla, kar je že bila, natakarica ali gospodinja, da ne, češ da ni prostora. Kakšne tri km dalje da je večji kraj in da bom tam lahko prenočil. Moral sem korakati dalje. Čez nekaj minut sem se pa že kesal, da sem zapustil streho. Mar bi bil vsaj pri mizi ostal. Bjal sem se tudi, če me ni tista ženska le nalagala, da se me je znebila. Dež je kar naprej lil kakor za vesoljni potop. Za navadno deževje bi se niti ne zmenil. Zebsti me je tudi začelo. Pozneje me je v teku življenja večkrat dobila huda nevihta; čeprav je bilo še tako hudo, sem le vedel, da pridem domov, kjer me čaka vse, kar je premočenemu in premraženemu človeku potrebno. Tu pa me je najbolj mučila skrb, naravnost strah, če bom moral morda vso noč tavati okoli.

Sel sem z vso naglico naprej in res, ženska se ni zlagala. Prišel sem v Villemur. Krenil sem v prvo gostilno, na katero sem naletel. Zadel sem prav dobro. Gostilna se je imenovala, kakor bi se reklo po naše gostilna in mesarija pri Blažu. Čeprav je bila moja zunanost strahovita, so me sprejeli prav prijazno in me posušili.

Drugi dan sem šel peš preko Bessiersa — Castresa — La Bastideja in Clermonta ter prispel zadnjega oktobra v Montpellier. Prvega novembra, na vseh svetnikov, sem stopil v službo. Z velikim plugom, v katero sta bili vpreženi trije pari konj, smo izkopavali cepljeno trsje. Delali smo vsak

fonični koncert radijske postaje (prenos iz Filharmonije; solist Karlo Rupel; dirigent: Drago Mario Sijanec). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 18. aprila: 12.00: Plošča za ploščo — napev v napev. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 14.00: Vreza ploščo — napev v napev. — 14.00: Vremensko poročilo. — 18.00: Za delopust (radijski orkester). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: O jugoslovenski ideologiji (Dušan Nikolajević). — 19.50: Zunanji politični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.15: Poglejmo na dolensko stran (od Stične do Novega mesta; pester večer; besedilo napisal Ivan Zorec). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Vesela glasba (radijski orkester).

dan isti, ki smo imeli mesečno plačo, tudi ob nedeljah in praznikih, celo na božič in veliko noč do poldneva.

Najel sem podstrešno sobico. Bila je pušta, neprijazna sobica v četrtem nadstropju. Tla cementna, siromašna postelja, polomljena mizica, stol in nočna omarica. Plačeval sem 12 frankov mesečno brez vsake potrebe.

Ruvanje trsja s plugom se ni obneslo, ker se ga je preveč polomilo. Izkopavali smo potem trsje s krampi na dva roglja, vsak mož svojo vrsto. Prve dni sem zaostajal, ker nisem bil vajen tega dela. Pa mi je rekel mlad sodelavec: Halo, François (beri Fransoa), hitro hitro! Skraja mi je naravnost v ušesa bil ta klic. Kaj se ne sliši Franček neprijetno lepše, prijazneje in pristrčneje! Le počakaj, sem se mislil, da se le privadam. Ni še mimil teden, ko sem bil že več metrov pred skupino. Pa mi je spet zaklical isti delavec: »Halo, François! Kam pa tako hitite? Mar hočete patrona (gospodarja) še bolj obogatiti, kakor je že?« »Ne«, sem mu odgovoril, »hotel sem vam samo dokazati, da zmorem isto kakor kdorkoli izmed vas. Kl ste se zadnjič norčevali iz mene.«

Z delavci sem se dobro razumel. Bili so prijazni in ljubeznivi z menoj, videč, da sem siromašen, ker delam za plačo. Po drugi strani so pa videli, da sem le začasno tam in jim ne bom kruha odjedal. Skoraj vsak delavec si je kupil dnevno svoj časopis, ki je stal en sold. Tam niso na časopise naročeni kakor pri nas, ampak jih kupujejo dnevno sproti. Pri opoldanskem odmoru so hitro pojedli, čitali časopise, potem pa politizirali. Pri tem opravilu so strašno kričali in se kregali, da sem s početka mislil, da se bodo stepli.

Vsak delavec je poznal vse ministre in druge vodilne politike po imenih, kaj zastopa ta, kaj oni, kaj zasleduje ta stranka, kaj ona. Temu sem se zelo čudil, posebno če sem to primerjal z našimi razmerami. Še danes ne vem, ali je ta južnjaški narod brhiten od narave ali pa imajo boljše ljudske šole, kakor so bile naše.

Delali smo osem ur na dan od 7. do 18. V tem času je bilo tri ure odmora, da je ostalo osem ur čistega resničnega dela. Upravnik je priganjal in pazil na vsakega, da se je storilo kar največ mogoče. Vinograd in drugi nasadi so bili oddaljeni 12 km od mesta. Vsako jutro so nas naložili na vozove in popeljali, kamor je bilo treba. Kupil sem si usnjato torbo, kakor so jo imeli delavci za prenos dnevne prehrane. Eden izmed delavcev mi je napravil poleg še mrežo in rekel: »Tole sem vam napravil, da se boste kdaj spomnili name. Imam še zdaj torbo z desetimi žepi in mrežo. (Dalje)

Kako se odstranjujejo kurja očesa in omehčajo žulji?

Mnenje dr. L. CATRINA

Mala koničasta korenina kurjega očesa pritiska na občutljiva živce ter Vam tako povzroča grozne bolečine. Zaman tratite čas, ko režete z britvijo vrh kurjega očesa, ali pa ga žgete z ostrimi tekočinami in oblagate z ublažujočimi obkladki. Rezanje kurjega očesa je vedno nevarno. Vedno ste v nevarnosti zastrupljenja krvi in celo tetanus. Da se za vedno rešite neznošnih kurjih očes, pomočite noge v vročo vodo, v kateri ste raztopili toliko Saltrat Rodella, da je dobila videz mleka. Ta zdravilna kisikova voda razkrajja lojnatost in masti, ki jih omehča trde in žuljave plasti. Ta kopej omehča kurja očesa in toliko, da jih lahko takoj in brez bolečin odstranite s prsti s korenino vred. Žulje pa ostružite s topim delom noža. Saltratova kopej odpravlja vse bolečine in boleča vnetja nog. Kurja očesa prenehajo zbadati, brazgotine pa zacelijo. Saltrat Rodell je sredstvo, ki poživlja obtok krvi, krepi sklepe in vrača zdravje bolnim nogam. Saltrat Rodell se prodaja v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah.

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora z izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service 20-R Zagreb, Boškovičeva ul. 44.

MALI OGLASI

VSE DENARNE ZADEVE TERJATVE V HRANILNIH KNJIŽICAH VSEH DENARNIH ZAVODOV, VREDNOSTNE PAPIRJE (Vojno škodo)

NAKUP IN PRODAJA.

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

IZPOSLUJE IN VNOVČI

vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu.

VLAGATELJI IN DOLŽNIKI

OBRNITE se v gornjih zadevah na spodnji naslov. ZANESLJIVE NASVETE glede nakupa, prodaje in naložbe kapitala Vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih.

ALOJZIJ PLANIŠEK, bančna poslov. pisarna, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II., telefon 35-10

SKRAJNA DOSLEDNOST

Zena Spela nosi v hiši hlače in njen ubogi mož mora opravljati vsa dela gospodinjstva.

Ker pa ima mož slabo lastnost pozabljivosti, mu je Spela napisala na listek papirja natančni delovni red, kdaj mora pospravljati postelje, kuhati kosilo, previjati otroka v plenice, ribati tla in opravljati druga podobna dela.

Pripetj pa se Spelj huda nesreča. Pri zajemanju vode pade v vodnjak in kliče na vse grlo svojega moža na pomoč. Ves iz sebe priteče mož do vodnjaka, izvleče iz žepa listek, na katerem je napisan delovni red, in začne čitati...

»Kaj delaš, bedak«, kriči potapljačica se žena. pomagaj mi!

»Teja opravila nimam na listku zapisanega«, odgovori mož in se odstrani.

OTROK NE VE.

Zdravnik: »Nesrečnica, otroka kopljete v vodi, ki ima 45 stopinj!«

Zena: »Bežite no, gospod doktor, a! mislite, da ta!de otrok že kaj ve o temperaturi in stopinjah!«

NAJPRIJETNEJŠA SOLSKA URA

»No, Mihec«, vpraša stric nečaka, »katera solska ura ti najbolj ugaja?«

»Petje, striček.«

»Glej ga no, zakaj pa?«

»Ker ni obvezen predmet in mi ni treba biti v šoli.«

SLON

Neroden možak išoč svoj sedež v cirkusu stopi neki dami na nogo.

»Oprostite, gospa, ali sem vam stopil na prste?«

»Menda res,« odvrne dama hudomušno in se ozre proti slonom na pozornici, »vsi drugi sloni so že na odru!«

ŽELEZNIŠKA NEZGODA

A: »Ali si že kdaj doživel kako železniško nezgodo?«

B: »Že. Nekoč sem v tunelu namesto hčerke poljubil njeno mater!«

NIČ NI NAREDIL

Mati: »Pridi Mihec, in poljubi tetico, ki nas je prišla obiskat!«

Mihec tetico nekaj časa ogleduje in nato reče: »Sai nisem nič naredil.«

Štajerska železo-industrijska družba z o. z. — Žreče

Dravska banovina

izdelovanje železnega orodja za poljedelstvo, za gozdarstvo, za železnice in za gradbo cest

SPECIJALITETA: VSE VRSTE PLUŽNEGA ORODJA.

Zahtevajte pri vsakem trgovcu štajersko orodje z zaščitno znamko »S T« v krogu.

KDOR POŠLJE 10 DIN V ZNAMKAH,
dobi poštne prosto lepo »Patent« toaletno
ogledalo s stojalom, katero je izdelano z
vlozkom za sliko ali fotografijo. D. Stucin,
tovarna ogledal, Maribor.

V BREŽICAH

in okolici ugodno prodajamo hiše, stavbišča,
vinograde, sadovnjake, arondirana vinograd-
niška posestva za gotovino. Uprava Attem-
sovih posestev v Brežicah.

NOVOST! Samo Din 98.—

Št. 43 719 Cenena, a dobra **Shoock-Proi**
zapestna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov
zapestnica iz usnja — številčnica in kazalo
osvetljena (Radium)

Din 98.—.

Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in
poštne prosto. Velike izbira ur, zlatine in
srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

Neguite svoje noge

Največji napor pri vašem vsakdanjem
opravi morajo prenašati Vaše noge.
Zdrave noge so pogoj za uspešno delo. Ne
zanemarite svojih nog, da boste tud v pozni
starosti lahko hodili brez palice.

Posvetite jim vsaj toliko pažnje, kakor
ostalim delom telesa.

Ob štite našo pred kuro

V posebej zato pripravljene kopeli vam
osvežimo noge.

Odstranimo brez bolečin kurja očesa in
debelo kožo.

Postrižemo vam zarasle nohte.

Pedikiranje stane 6 Din.

Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo
krvi vam priporočamo strokovniško masi-
ranje nog.

Masaža nog stane 4 Din.

Posetite nas, prepričajte se sami!

BATA

Lenburgova 7.

VABILO

na VIII. redni občni zbor

LJUŠKE SAMOPOMOČI V MARIBORU

reg. pom. blagajne, ki bo v nedeljo, dne 26
aprila 1936 ob 10. uri predpoldne v Mali
dvorani Narodnega doma v Mariboru, po-
tom izvoljenih delegatov.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in poročilo načelnika
2. Čitanje zapisnika VII. občnega zbora.
3. Poročilo tajnika.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo revizorjev.
6. Absolutorij odboru.
7. Poročilo zavarovalno-tehničnega stro-
kovnjaka v smislu § točka 10.
8. Dopolnitev pravil.
9. Predlogi v smislu pravil § 6 točka 16.
10. Raznoterosti.

Predlogi v smislu § 6 točka 16 se morajo
predložiti odboru osem dni pred občnim
zborom.

Ako občni zbor ob določenem uri ni sklep-
čen, se vrši drugi v smislu pravil § 6 točka
11 pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je
sklepčen ob vsakem številu navzočih dele-
gatov.

Blagajniško načelstvo.

LJUBLJANA - K - ZEM

KUPUJTE DOMAČE BLAGO!

**MODRA GALICA
„SOLNCE“**

Sporočamo vsem cenjenim odjemalcem, da smo uredili novo moderno tvornico za izde-
vanje modre galice (bakrenega sulfata), ki jo pridelujemo v tolikih količinah, da moremo
zadostiti vsakemu povpraševanju po njej.

Naša modra galica se bo prodajala pod znamko »SOLNCE« in bo imela zaščitno
znamko: vinski list z grozdom in hmeljski list s hmeljskim sadežem.

Galica iz naše tvornice je prvovrsten, čist izdelek, ki ne zaostaja za najboljšimi svetov-
nimi in domačimi znamkami.

Našo galico so kemično preizkusili in analizirali:

- 1.) TVORNICNA SAMA, ki je našla čistoče 99.67%;
- 2.) KMETIJSKA POSKUSNA IN KONTROLNA POSTAJA V LJUBLJANI, ki je našla
čistoče 99.77%;
- 3.) KEMIČNI INSTITUT UNIVERZE V LJUBLJANI, ki je našel čistoče 99.98%.

Na podlagi teh analitičnih ugotovitev jamčimo čistočo galice od natanj 99.5%, medtem
ko zahtevajo zakonski predpisi za promet z modro galico samo 98%, in je torej naša galica
mного boljša, kakor to zahteva od nje zakon.

Nihče zaradi tega ne more imeti nobenih predsodkov, češ da naša modra galica, ki se
bo prodajala pod znamko »Solnce«, ne bi v polni meri ustrezala vsem zahtevam, ki se
nanjo stavlajo.

Naša galica je mnogo cenejša kakor inozemsko blago, je pa v kakovosti naša galica
boljša. Zaradi tega ni nobenega razloga za konservativno zadržanje proti prvovrstnemu
domaćemu izdelku.

**METALNO AKCIONARSKO DRUŠTVO
LJUBLJANA**

**D. RAKUSCH
VELETRGOVINA Z ZELEZNINO**

USTANOVLJENA 1810

Wolfovo, poljsko in vrtno orodje kakor tudi vse poljedelsko orodje,
zastopstvo svetovno znanih Eberhardtovih plugov.

Za Velikonoč celi družini

12:-

Br. 23-26 45301-2204

Lahki platneni čevljički z gumastim podplatom. Od št. 27-29 Din 15,- št. 30-34 Din 19,- št. 35-41 Din 25,-

15:-

45421-1105

Otroški platneni čevljiček na sponko in z nizko peto.

35:-

2961-44829

Otroške sandale iz najboljšega materiala z usnjatim podplatom.

49:-

2851-63805

Čevljički za deco iz najboljšega laka.

35:-

23425-2205

Lahki in praktični platneni čevlji.

59:-

0975-46510

K pomladni obleki — te sandale iz boksa.

79:-

1625-46512

Trpežen čevlji z lepim okrasom iz najboljšega boksa.

79:-

4844-24

Lakasti čevljički, okrašen s kačja kožo.

99:-

0375-36519

Sandale — z nizko peto, zadnja moderna novost.

99:-

5905-66221

Moderen čevlji iz najboljšega laka.

79:-

0767-88801

Močan čevlji iz mastne kože z močnim gumastim podplatom, za katerega jamčimo 6 mesecev.

99:-

2695-16

Za pomladanske sprehoje naši udobni in moderni troter čevlji.

129:-

1305-66717

Zelo moderen čevlji s polvisoko peto, iz najboljše antilope.

129:-

5305-64272

Idealen čevlji iz najboljše antilope.

99:-

3967-68822

Čevlji iz boksa z gumastim podplatom, uporaben za vse prilike.

Prinašamo majhen del izbire naših pomladanskih čevljev, s katerimi smo založili naše prodajalne. V stanu smo obuti za 100 Din pet družinskih članov: očeta, mater, brata, sestro in bratca.

Bata